

Kopitarjev

GLAS

Številka 8, november 2019
www.vodice.si

**10. seja Občine
Vodice** 3

**JP VOKA
Snaga d.o.o.** 7

Priseljenci 10

**Intervju:
Robert Ljoljo** 13

**Matici
navdušili** 18

**Kolesarska
tekma** 25

Uvodnik

V prvih dneh novembra smo se soočili z ohlaiditvami in tudi prvo snežno pošiljko v višjih legah. Naš pogled proti Alpam nas tako že razveseli s pobeljenimi vrhovi, in verjamem, da marsikdo že razmišlja in se veseli smuke, čeprav v dolini ta zadnja leta ostaja večinoma neizpolnjena želja. Narava je pokazala, da je čas za počitek, dnevi so krajši in tako imamo tisti, ki se na delo vozimo proti Ljubljani ali še dlje, večkrat izkušnjo, da se odpeljemo in pripeljemo v mraku. Kako lepo je biti doma čez dan, kako lepo je imeti čas za kakšna opravila zunaj hiše in ne venomer hiteti od trgovine do trgovine, od enega opravka do drugega, od ene dejavnosti naših otrok do druge. Toda hiter tempo življenja nam le redko ponuja priložnost, da se ustavimo in zamislimo, ali smo zadovoljni s tistim, kar imamo. Sama sem imela to priložnost v začetku meseca, ko sem praktično z danes na jutri izvedela, da je povsem mogoče, da se lahko rokujem s papežem Frančiškom. Zavedela sem se, kako blizu smo prestolnici krščanstva in kako blizu svetemu očetu, ki odpira nove poti do vseh ljudi, ki si vzame čas za najbolj uboge ali pa tiste z roba družbe, in to kljub ne ravno rosnim 83. letom. Seči mu v roko in mu spregovoriti, pogledati ga globoko v oči in prejeti tudi njegov pogled ... oh, ja, ni preprosto, telo je drhtelo, a na krilih teh občutij sem dobila moči za nove izzive. Ni čudno, da papež tudi pri nevernikih vzbuja spoštovanje. Zavem se, kako pomembno je, da dvigujemo pogled navzgor, k svojim vzornikom, k svojim motivatorjem, k ljudem z veliko začetnico. Kajti godrnjanje, kritiziranje, iskanje napak, kazanje s prstom na vse, kar je narobe, človeka spravi v slabo voljo. In mu zagreni dan. Včasih ne samo enega. Tudi sogovorniki, ki sem jih za naš osrednji članek vprašala, kako se počutijo v Vodica, so našli več pozitivnih plati kot pa negativnih. Čeprav verjamem, da se številni med njimi včasih počutijo kot vsiljivci v tem prostoru, ki je dolgo veljal za nepredušno zaprtega za vse prišleke, so mi številni dejali, da so zelo zadovoljni s svojimi sosedi, da jim ta povezanost veliko pomeni. Zato si želim, da bi bili drug drugemu dobri sosede, da bi bilo med nami čim več prijateljskih vezi in rok pomoči, da med hišami ne bi rasle visoke ograje in debeli zidovi, temveč da bi našli poti do sočloveka.

TANJA DOMINKO
Odgovorna urednica

Uvodnik	2
Občinski svet	3
Občinska uprava sporoča	4
Osrednji članek	10
Intervju	13
Društveni utrip	15
Dogodki	22
Križanka	28
Obvestila	29

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 462.

Izdajatelj: Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, Vodice

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva in pravne osebe v občini brezplačno.

Izhaja mesečno v 1600 izvodih.

Odgovorna urednica: Tanja Dominko

Uredniški odbor: Helena Čerin, Monika Kubelj, Ajda Batistič, Natalija Golob

Lektor: Grega Rihtar

Fotografije: Tina Kosec in ostali

Celostna grafična podoba: Rok Štupar

Prelom in oblikovanje: Janez Hočevar

Tisk: Kubelj d. o. o.

Datum natisa: november 2019

Naslov uredništva: Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice

Elektronski naslov: kopitar@vodice.si, telefon: 031 500 018

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas na spletu: www.vodice.si

Sporočilo bralcem: Odgovorna urednica si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljajanja nenaročenih prispevkov v skladu s prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Zaradi različnih datumov izida bomo vaše prispevke objavili, kolikor hitro bo mogoče.

10. redna seja

Občinskega sveta Občine Vodice

Občinski svet o pokopališčih, rebalansu, novem podžupanu ...

OBČINA VODICE

 TANJA DOMINKO

Občinski svetniki so se tokrat na svoji redni seji sestali v torek, 15. oktobra. Ob precej polnem dnevnem redu se je obetala daljša seja in predvidevanja so se tudi uresničila, saj je bilo kar nekaj točk povezanih s financami, o katerih se vedno razvije daljša razprava.

Po potrditvi predloga o višjih cenah **prehrane v Vrtcu Škratek Svit Vodice**, ki je bil sprejet soglasno in s katerim je bila pripravljena ustrezna pravna podlaga predvsem za primere odsotnosti otroka, so svetniki prešli na obravnavo osnutka sprememb občinskega prostorskega načrta za kmetijska zemljišča. Ta se nanaša na umestitev kmetijskega objekta za kokoši nesnice na **Kmetiji Jeraj**. Tatjana Resman, predstavnica občinske uprave, je pojasnila, da je investitor že leta 2012 imel možnost pridobitve gradbenega dovoljenja, občinski svet je takrat tudi že sprejel potreben sklep, da se gradnja lahko začne, a vendarle do same vložitve gradbenega dovoljenja nato ni prišlo. Zdaj je zadeva znova postala aktualna, odbor za komunalo doslej pripomb ni imel. Tudi župan Aco Franc Šuštar je investitorja na tej točki podprl in dejal, da zapletov na občinski ravni ne pričakuje. V nadaljevanju je ideja o gradnji kmetijskega objekta naletela na pozitiven odziv svetnikov, tako sta mu vso srečo zaželela Milan Čebulj in Anton Kosec, Margareto Barle pa je zanimalo, kako bo s prezračevalnim sistemom in odpadki. Po pojasnilih projektanta Marka Paušerja, da odpadkov ne bo, saj

bodo postali tržno blago, in da prezračevanje ni potrebno, so svetniki osnutek sprememb odloka soglasno podprli. Dopolnjen osnutek OPPN bo javno razgrnjen 30 dni. Tudi naslednja točka je predstavljala šele prvo branje, zato pripomb ni manjkalo. **Odlok o pokopališkem redu v Občini Vodice** je nekaj, kar pravzaprav terja od občine Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti iz leta 2016. Vsaka občina mora tako določiti pokopališki red, ki določa, kako se izvajajo pogrebne slovesnosti, kdaj potekajo pogrebi, kako je s pokopom zunaj pokopališča, kako je z najemom grobov in postavitvijo spomenikov. Zataknilo se je prav pri slednjem. Na odboru so namreč menili, da naj novi spomeniki ne presežejo višine enega metra, nekateri svetniki so menili, da je to preveč uniformirano, spet drugi bi najraje videli, da so nagrobne plošče enotne. Razprava je bila dinamična tudi pri določitvi razpoložljivih ur pogrebov. Ali naj se možnosti za pogreb ob koncih tedna podaljšajo do 17. ure ali naj se omogoči pogreb v krajšem časovnem obdobju, denimo samo do 14. ure? Nekateri svetniki so opozarjali tudi na problem varnosti, zlasti v Vodica, saj se v času pogreba, ko se pogrebci premikajo od pokopališča do cerkve in nazaj, onemogoči promet na državni cesti. Načeloma za to poskrbijo gasilci, ki so udeleženi pri pogrebu, ni pa vedno tako. Da problem varnosti ni zanemarljiv, je opozoril Tilen Jeraj, strinjal se je Milan Čebulj. Anton Kosec pa je opozoril, da mora predpis ustrezno opredeliti razmerje med izbranim izvajalcem pogrebne dejavnosti, kon-

cesionarjem in tržno dejavnostjo na način, da bo eksplicitno določen obseg del izvajalca pogrebne dejavnosti in katere storitve so znotraj pogrebne dejavnosti opredeljene kot tržne. Pomisleki so bili tudi, ali ne bi Občina lahko organizirala svojega podjetja za pogrebne storitve, zakaj bi za to plačevali koncesionarja, pa je direktorica občinske uprave Majda Peterlin pojasnila, da to ne gre, ker javno podjetje ni registrirano za izvajanje dejavnosti niti nima hladilnice, ki bi bila potrebna. Glede varnosti pa je pojasnila, da občinski odlok v to ne more posegati, saj je omejen zgolj na pokopališča, ne navezuje se na ceste, ki vodijo do njih. Nekaj razprave je bilo tudi glede metodologije cen, pri čemer je Peterlinova pojasnila, da ceni še ni oblikovan, bo pa treba cene dvigniti, ker bo občina predvidoma z novim letom prevzela v upravljanje še pokopališče v Zapogah. Tam dodaten problem predstavljajo parkirišča, to sedaj rešujejo s parkiranjem ob gasilskem domu, bo pa treba iskati dolgoročno rešitev, je pojasnil župan Aco Franc Šuštar. Dodati je treba, da odlok za zdaj še ne rešuje pokopa zunaj pokopališča oziroma raztrosa pepela, ker tega prostora Občina še ni uredila. Rok, ki si ga je določila za rešitev tega vprašanja, je dve leti. Da bi odlok vendarle moral vsebovati tudi določilo o raztrosu, je vztrajal Anton Kosec. Osnutek je bil navsezadnje potrjen soglasno.

V nadaljevanju je župan Aco Franc Šuštar pojasnil razloge za **sprejetje rebalansa proračuna za leto 2019**. Kot je dejal, je treba uskladiti prihodke in izdatke, da bo proračun uravno-

težen. Zatrnil je, da se nekateri projekti ne ukinjajo, pač pa le zamaknejo v naslednje proračunsko obdobje, kar sam sicer naredi s težkim srcem, a drugače ne gre. Barbara Kovačič iz občinske uprave pojasni, da so glavni razlogi v sodbi Okrožnega sodišča v Ljubljani, ki je presodilo, da mora Občina Vodice poravnati dolg v višini dobrih 345.000 evrov, ki je nastal v tako imenovanem primeru Klemenčič, o katerem smo v Kopitarjevem glasu že poročali. Prav tako so višji stroški za plače zaposlenih v vrtcu, dvignili pa so se tudi socialni transferji, ki jih je Zakon o uravnoveženju javnih financ zaradi krize zadržal nizko ali pa ukinil. Če bi se občina zaradi luknje v proračunu odločila gradbene projekte odpovedati, bi nastali s tem dodatni stroški, saj bi že sklenjene pogodbe morala prekiniti. In kakšne so trenutne številke? Tako na prihodkovni kot odhodkovni strani bo nastala razlika v višini več kot dveh milijonov evrov, natančneje 2.044.884 evrov. Tudi gradnja navezovalnega kanala C0 se zamika v prihodnje leto, pri čemer pa je župan Aco Franc Šuštar dejal, da jim to celo koristi, saj bi sicer lahko imeli celo

likvidnostne težave. In tako je občina med drugim znižala sredstva za razvoj občinskega središča, postopek o presoji vplivov na okolje se sploh še ni začel, septembra so izvedeli, da so šele 25. v čakalni vrsti. »Žal, slabe novice,« je pripomnil župan. Kot je dodal, si prizadevajo, da bi občani spremembe čim manj čutili, vzdržnost proračunskih dokumentov je nujna. Novice so v slabo voljo spravile tudi številne svetnike. Veliko jih je začelo naštevati projekte, ki bodo tako ostali brez epiloga, zaskrbelo jih je, ker so vaščanom ob izvolitvi vendarle dali neka zagotovila, kaj vse bodo spremenili, a finance ne obetajo nič dobrega. »S takim proračunom deset let ne bomo mogli ničesar narediti,« so bili komentarji nekaterih. Anton Kosec je denimo omenjal poti v Šinkovem Turnu, opustitev ideje o dvigalu, ki bi bolnikom olajšalo pot do zdravnika v zdravstvenem domu v Vodicach, Milan Čebulj se je z njim strinjal, tudi Margareta Barle je menila, da očitno občina ostaja invalidom neprijazna. Tilen Jeraj je ob splošnem nezadovoljstvu dodal še skrb za varnostno vprašljivo cesto skozi Skaručno, gozdne vlake in

izgradnjo optike skozi naselja. Jaka Šimnovca skrbi, da bo manj denarja za medobčinski inšpektorat, ki med drugim skrbi tudi za varnost, nato pa je Žiga Janežič povzel, da se z vsemi strinja, a nekje je treba ta denar dobiti. Župan Aco Franc Šuštar je navsezadnje spomnil, kaj vse je že bilo narejeno doslej, pa tega niso zapisali v predvolilnih obljubah, ampak ker je bilo potrebno, so projekte začeli in jih končali, kot je bila obnova osnovne šole in nato njena energetska sanacija. Zaradi pomanjkanja sredstev se bodo zdaj, kot je dodal, prednostno obravnavali projekti, ki so izrednega pomena za Občino Vodice in za katere so že podpisane pogodbe. Rebalans je nato podprlo deset od dvanajstih navzočih svetnikov. Enaka odločitev je padla tudi pri sprejemanju predloga sprememb proračuna za prihodnje leto, pri čemer pa razprave ni bilo. Naj ob poročilu o tokratni seji, ki je trajala dobre tri ure, dodam le še to, da ima Občina Vodice od 9. septembra naprej podžupana. Funkcijo je nastopil Žiga Janežič, opravljal jo bo nepoklicno, v uredništvu mu želimo uspešno delo in dobro harmonijo z ostalo ekipo.

Skrb za mačke je odgovornost njihovih lastnikov

 MIRAN SIRČ

Sterilizacija in kastracija sta ključni del odgovornega lastništva mačke ter temelj reševanja problematike brezdomnih mačk.

Če v zadnjem obdobju prijav o opaženih zapuščenih psih skoraj ne beležimo več, trend na področju podanih prijav v zvezi z zapuščenimi mačkami v naši občini skoraj ek-

sponentno narašča. Od kod toliko zapuščenih in brezdomnih mačk, saj imajo oziroma so imele praktično vse svojega lastnika in skrbnika? Koliko so slednji (ne)odgovorni, pa je seveda povsem drugo vprašanje. Čeprav so mačke znane po tem, da so precej samostojne, to še ne pomeni, da ne potrebujejo skrbnih lastnikov. Mačke ne moremo podariti in prepustiti skrbi otrokom (ne da

bi odgovorno bedeli nad tem), niti jih ne moremo prepustiti samim sebi na kmetijskih in drugih posestih.

„Imam dovolj znanja, da bom lahko dober lastnik?“

„Bom svoji mački lahko nudil varno okolje?“

„Ali imam dovolj časa?“

„Ali imam dovolj denarja (tudi za veterinarske storitve)?“

„Ali bom lahko preprečil razmnoževanje mačk?“

To so osnovna vprašanja, na katera je treba pozitivno odgovoriti, preden v dom sprejmete mačko.

Zavetišča so polna odraslih mačk in mačjih mladičev, ki so se tam znašli zgolj zato, ker lastniki njihovih staršev niso poskrbeli za sterilizacijo in kastracijo svojih živali. Sterilizacija in kastracija sta zanesljivo ključni del odgovornega skrbništva mačke, imata več zdravstvenih koristi ter hkrati pomagata pri reševanju problematike brezdomnih mačk in zmanjšanju populacije neželenih mačk pri nas. Mačke lahko steriliziramo in kastriramo od starosti 10 tednov in teže najmanj 1 kg dalje. Zgodnja sterilizacija in kastracija sta izjemno pomembni, saj so samice lahko breje že pri štirih mesecih.

O sterilizaciji in kastraciji kroži veliko mitov, dejstva pa so naslednja:

- ena nesterilizirana mačka ima lahko v samo 5 letih tudi 20.000 potomcev,

- mačke so lahko spolno aktivne že pri štirih mesecih,
- mački ni treba imeti enega legla mladičev pred sterilizacijo. Zanje to nima prav nobenih koristi,
- brejost pri mačkah traja le devet tednov, gonitev pa se lahko ponovno začne šest tednov po kotitvi mladičev ali celo prej,
- mačka ima lahko do tri legla letno s po petimi ali šestimi mladički v leglu. To pomeni do 18 novih muc, za katere je treba skrbeti in jim poiskati odgovorne domove,
- brejost in materinstvo sta za mačko fizično zelo zahtevni – pogoste brejosti lahko mačko zelo oslabijo,
- mačke se pariyo tudi z brati in sestrami.

Cena operacije je odvisna od veterinarske ustanove oz. veterinarja, ki opravlja poseg. Svetujemo, da se pred naročilom živali na poseg pri veterinarju pozanimate, koliko bo operacija stala in kaj vse je v ceno za-

jeto (poseg, material, anestetik, ...). Priporočljivo je, da mačke sočasno tudi čipirate. Seznam veterinarskih ambulant, bolnišnic in klinik (tudi v okolici naše občine jih je kar nekaj) najdete na spletni strani Veterinarske zbornice Slovenije »<https://www.vzb.si/index.php/dejavnosti/veterinarske-organizacije>«.

Skrb za domače in hišne živali, ki zajema tudi preprečevanje rojstva neželenih mladičev (oz. tistih, ki jim ni moč zagotoviti ustrezne oskrbe), je že z veljavnim Zakonom o zaščiti živali poverjena lastniku/skrbniku te živali, za kar je slednji tudi prekrškovno odgovoren. Je prav – zakonsko in moralno, da nekateri to prelagajo na pleča lokalne skupnosti ter s tem siromašijo naš skupni proračun? Odgovora nam verjetno ni treba zapisati ...

(Besedilo je deloma povzeto po prispevkih na spletnih straneh <https://www.macjahisa.si/dobro-je-vedeti/sterilizacija-kastracija> ter <http://www.zverce.si/ste-pripravljene-na-lastnistvo-macke>.)

Izvedeni ukrepi za povečanje poplavlne varnosti

Redno vzdrževanje in izgradnja novih melioracijskih jarkov

 SARA ŠPILETIČ

V Občini Vodice se zavedamo resnosti problematike poplavlne ogroženosti, zato v okviru razpoložljivih finančnih sredstev skozi vse leto izvajamo ukrepe, ki pripomorejo k poplavni varnosti na našem območju. Oktobra smo pristopili k izvedbi košnje in čiščenja melioracijskih jarkov, ki potekajo na območju Vodice, Bukovice, Utika in Polja. Neočiščeni jarki in zamašeni podcestni prepusti so namreč predstavljali nevarnost poplavljanja in razlivanja zalednih in meteornih voda ob močnejših nalivih.

Ključni projekt za izboljšanje poplavlne varnosti v predelu med Bukovico in Utikom je bila izgradnja 464 me-

trov dolgega melioracijskega jarka. Izvedena sta bila nov podcestni prepust in priključitev na obstoječ melioracijski jarek, kar bo ob morebitnih padavinskih presežkih preprečevalo razlivanje vode na tamkajšnjih tako kmetijskih kot tudi bivalnih območjih.

Ker se zavedamo, da je treba problem meteornih in zalednih voda reševati celostno, Občina Vodice

načrtuje izgradnjo štirih dodatnih prepustov. S predvidenimi in že izvedenimi ukrepi se bo izboljšala kapaciteta in pretočnost odvodnjevanja jarkov, kar bo zagotavljalo nemoteno delovanje celotnega sistema. Pričakujemo, da bodo zastavljeni cilji v prihodnjem letu realizirani, padavinski presežki pa ne bodo več predstavljali nevarnosti za tamkajšnje prebivalce.

Otvoritev naravoslovno izobraževalne točke ob potoku Poljšak

TATJANA RESMAN
TINA KOSEC

V soboto, 19. oktobra, smo skupaj z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave uradno odprli novo naravoslovno izobraževalno točko ob potoku Poljšak, ki je plod dobrega sodelovanja občin Vodice, Trzin, Medvode, Osnovne šole Mengeš in Zavoda za varstvo narave. Namen projekta »Zgodbe naših mokrišč«, ki ga v okviru LAS Za mesto in vas izvajajo našeti partnerji, je prispevati k izboljšanju stanja naših lokalnih mokrišč in širitvi zavedanja o njihovem pomenu in biotski raznovrstnosti v tem življenjskem okolju.

Mokrišča so namreč eden od najbolj ogroženih in najhitreje izginjajočih ekosistemov, v naravi in za dobrobit človeka pa imajo številne pomembne funkcije.

V okviru projekta se v občinah partnericah izvajajo različne terenske aktivnosti, uredili smo manjšo infrastrukturno za opazovanje in doživljanje narave, organizirali izobraževalni program za lokalne vodnike,

vseskozi pa se trudimo spodbujati tudi h krepitvi pozitivnega odnosa otrok in mladine do narave. Ob otvoritvi je obiskovalce nagovoril podžupan Žiga Janežič, ki je izpostavil tudi pomembno vlogo območja Phliškega bajerja, kjer imajo svoj razmnoževalni habitat številne dvoživke. Mag. Andreja Škvarč in Nika Hrabar z Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave sta predstavili tudi projekt »Pomagajmo žabicam čez cesto«, ki poteka na odseku ceste Šinkov Turn-Koseze-Mengeš in je med občani dobro sprejet. V okviru projekta so se na tem območju postavili začasni prometni znaki in začasne varovalne ograje, ki prispevajo k ohranjanju populacije zavarovanih vrst dvoživk.

Dogodek je s svojim simpatičnim nastopom in mladostno energijo popestril otroški pevski zbor Osnovne šole Vodice, pod vodstvom Tomaža Grajzarja. Sledilo je spoznavanje živali, ki živijo v potoku Poljšak, delavnica izdelovanja žabic in kačjih pastirjev ter prijetno druženje obiskovalcev.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Projekt »Zgodbe naših mokrišč« se izvaja v okviru LAS Za mesto in vas ter je financiran s strani sodelujočih partnerjev in Evropske unije preko Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Nepogrešljivih 7, da bomo še naprej najboljši

  JP VOKA SNAGA D.O.O.

1. Pravilno ločujte

Obveznost vseh občanov je, da svoje odpadke pravilno ločujete. V JP VOKA SNAGA opazamo, da nekateri občani s svojimi odpadki ne ravnate pravilno: biološke odpadke v rjavi zabojnik odlagate v plastičnih vrečkah, kar je napačno, v zabojnik za embalažo odlagate karton, v zabojnik za papir pa tetrapak. Nekateri nevarne in kosovne odpadke, zeleni odrez ipd. puščate ob zabojnikih, namesto da bi jih odpeljali v zbirni center ali zanje naročili odvoz. Kadar ne veste, kam spada odpadek, si pomagajte z e-abecednikom odpadkov na www.mojiodpadki.si.

Če bomo zaznali nepravilno ravnanje, vas bomo nanj opozorili z obvestilom na zabojniku. Če se bodo nepravilnosti ponavljale, pa bomo o tem obvestili medobčinski inšpektorat, ki je pristojen za nadzor in ki za nepravilnosti lahko izda tudi globo. Naše javno podjetje teh pristojnosti nima.

2. Odlagajte v zabojnike in zbiralnice, ne okoli njih

Odpadke odlagajte v zabojnike, ne okoli njih. Občinska zakonodaja prepoveduje odlaganje odpadkov v vrečkah ali škatlah ter odlaganje kosovnih odpadkov, vejevja, gradbenih odpadkov ipd. ob zabojnike in podzemne zbiralnice. Ker so za odpadke odgovorni tisti, ki jih povzročajo, poskrbite, da jih boste pravilno ločevali in odlagali. Če opazite, da drugi ravnajo nepravilno, se lahko obrnete na **Medobčinski inšpektorat in redarstvo** (telefonska številka: 01

564 47 20, e-naslov: inspektorat@trzin.si).

KOSOVNI ODPADKI

Odvoz kosovnih odpadkov seveda ni ukinjen, kot nekateri (zmotno) mislijo, le naročiti ga je treba. Izpolnite naročilnico na spletni strani in počakajte na naš klic, da se dogovorimo za datum odvoza. Pri tem je pomembno, da kosovne odpadke pripravite dan prej, in sicer zvečer po 20. uri ali pa zjutraj na dan odvoza. Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat letno brezplačen, in sicer ga uporabniki v Ljubljani naročite, ko ga potrebujete, uporabniki v primestnih občinah pa si izberete datum med 1. oktobrom in 30. novembrom.

3. Velikost zabojnika je pomembna

JP VOKA SNAGA je zadolžena za določanje velikosti zabojnikov svojih uporabnikov. Če zaposleni opazijo, da se ob zabojnikih pojavljajo doda-

tne vrečke, da je zabojnik večkrat zapored poln in njegov pokrov odprt, je to zanje znak, da velikost zabojnika ni primerna za potrebe uporabnikov. Zato lahko zabojnik zamenjajo z večjim, in to brez vašega predhodnega soglasja.

TIPIZIRANA VREČKA

Za občasno večjo količino preostanka in bioloških odpadkov lahko ob zabojnike postavite posebne tipizirane vrečke, a ne več kot pet naenkrat. Uporabite lahko 50- ali 100-litrskes tipizirane vrečke, ki so naprodaj prek spleta www.vseza-odpadke.si/vokasnaga in v Centru za pomoč in podporo uporabnikom na Vodovodni cesti 90. Tipizirane vrečke za mešane komunalne odpadke so na voljo tudi v večjih Mercatorjevih trgovinah in na Petrolovih bencinskih servisih, tiste za biološke odpadke pa v Centru ponovne uporabe na Povšetovi ulici 4 v Ljubljani.

4. Poskrbite, da zabojniki stojijo na zasebni površini

Vsi zabojniki, tudi tisti za embalažo in papir, morajo stati na zasebni površini. To določa občinska zakonodaja in tako je v vseh slovenskih ter evropskih mestih. Če zabojniki stojijo na javni površini, jih pospravite na zasebno. Tako najlažje preprečite, da bi odpadke vanje odlagali drugi, in poskrbite, da okoli zabojnikov ni odpadkov. Za urejenost zbirnih in prevzemnih mest, torej za okolico zabojnikov, ste odgovorni uporabniki. Poleg tega so zabojniki na pločnikih, cestiščih in drugih javnih površinah nevarni za pešce, kolesarje in voznike.

5. Omogočite dostop do prevzemnega mesta

Da bo odvoz odpadkov potekal nemoteno, zabojnike do 6. ure zjutraj pripravite na prevzemno mesto. To je mesto na robu javne površine, kjer se smetarsko vozilo lahko ustavi in zabojnike izprazni. JP VOKA SNAGA nima ne pristojnosti ne dolžnosti, da bi zabojnike prevzemala z zasebnih površin. Prosimo tudi, če poskrbite, da vaše parkirano vozilo ne otežuje ali onemogoča dostopa do zabojnikov, in če je potrebno, obrežite drevje in grmovnice, ki ovirajo preglednost cestišča.

6. Spoznajte pot odpadkov

JP VOKA SNAGA ločeno zbrano embalažo, karton in steklo brezplačno preda družbam za ravnanje z odpadno embalažo. Tako določa zakonodaja. Preostanek odpadkov in biološke odpadke odpeljemo v predelavo v Regijski center za ravnanje z odpadki

(RCERO) Ljubljana na Barje. V Regijskem centru za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana biološke odpadke predelamo v kompost najvišje kakovosti, iz preostanka odpadkov pa izločimo kar največ še uporabnih materialov oziroma surovin.

PRIJAVITE KRAJO PAPIRJA

Če opazite krajo odpadnega papirja, jo prijavite na telefonsko številko **01 477 96 66** in operaterjem posredujte podatke o lokaciji kraje, o tipu in registrski številki vozila, ki je odpeljal papir.

7. Bodite obveščeni

Osnovne informacije lahko najdete na osnovni spletni strani www.vokasnaga.si, na spletni strani www.mojiodpadki.si pa lahko uredite svoja naročila, pogledate in natisnete urnik praznjenja zabojnikov, uredite brezplačen SMS-opomnik, preverite število vnosov v podzemno zbiralnico ali z e-iskalnikom ABC odpadkov preverite, kam spada posamezen odpadek. Če imate kakršno koli vpraša-

nje, stopite v stik z nami. Pišite nam na snagalj@vokasnaga.si, pokličite nas na telefonsko številko **01 477 96 00** ali obiščite Center za pomoč in podporo uporabnikom na Vodovodni cesti 90 v Ljubljani.

Veste, kaj plačujete?

S položnico, ki jo plačate za ravnanje z odpadki, ne plačate samo praznjenja zabojnikov, temveč tudi zamenjavo poškodovanih zabojnikov, čiščenje zabojnikov za biodpadke, odlaganje več kot 40 vrst odpadkov v zbirnih centrih, odvoz kosovnih odpadkov na klic, zbiranje nevarnih gospodinjstskih odpadkov itd.

Preverite svoje podatke

Točni podatki so bistvenega pomena za izvajanje in obračun storitev ravnanja z odpadki. Prosimo vas, da nam spremembo naslova, priimka ali drugega podatka sporočite najpozneje v petih dneh. To storite prek obrazca za sporočanje sprememb, ki je dostopen na spletnih straneh www.vokasnaga.si in www.mojiodpadki.si

Plačujte pametno

Obstajajo različni načini plačevanja in z nekaterimi prihranite čas in denar. Položnico za ravnanje z odpadki lahko brez provizije plačate na skupni blagajni na Mačkovi ulici 1 v Ljubljani. Plačevanje položnice lahko uredite prek direktne obremenitve. Izpolnjeno in podpisano vlogo za plačevanje z direktnimi obremenitvami SEPA skupaj s skeniranim osebnim dokumentom in kartico bančnega računa pošljite na naslov **posta@jhl.si** ali po navadni pošti na naslov Javni holding Ljubljana, d. o. o., Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana.

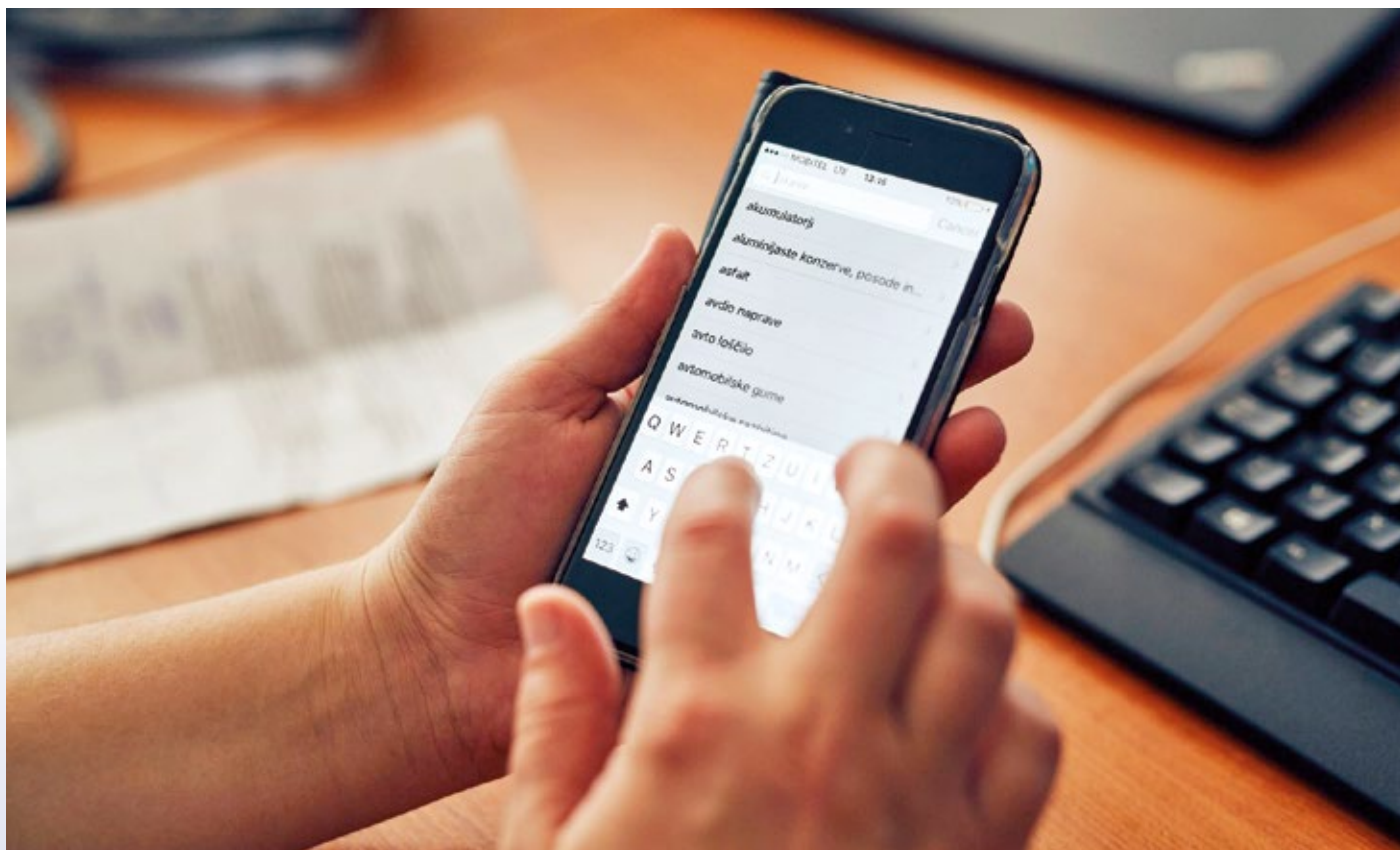
Zbirni centri

Odlaganje odpadkov v zbirnih centrih je brezplačno, a je pri tem treba upoštevati količinske omejitve in dejstvo, da v vseh zbirnih centrih ne morejo prevzemati vseh frakcij odpadkov.

ZAČASNI ZBIRNI CENTER VODICE
območje čistilne naprave Vodice (dostop s Kamniške ceste ali ceste Vodice–Bukovica)
Delovni čas:
<ul style="list-style-type: none"> • od 1. maja do 30. septembra ob sredah med 17. in 19. uro in ob sobotah med 9. in 12. uro; • od 30. septembra do 30. aprila ob sobotah med 9. in 12. uro
Na praznike in dela proste dni je zbirni center zaprt.
Oddaja odpadkov v zbirnem centru je za občane brezplačna, sprejemajo pa kosovne odpadke, pohištveni les, zeleni odrez, plastično embalažo, ravno okensko steklo, kovine in kovinsko embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, biološke odpadke, kartonsko embalažo in oblačila, obutev ter tekstil. Občanom je na voljo tudi poseben zabojnik za nevarne odpadke.

Nekatere odpadke sprejemajo samo v Zbirnem centru Barje, in sicer jih lahko pripeljete enkrat letno:

- gradbene odpadke in izolacijske gradbene materiale (0,5 m³),
- pnevmatike (5 gum),
- salonitne plošče (evropaleta do višine pol metra).

Priseljenci in življenje v Vodichah

✎ TANJA DOMINKO

Zgodbe, ki jih piše življenje. Vsak ima svojo. Od nekoga se začne in konča tam, kjer se je začela pot staršev, na istem naslovu, morda v bližnji sosesčini, druga se začne povsem drugje, saj je tako hotela pot izobraževanja, zaposlitve ali srca. V občini Vodice je kar veliko družin, ki so si tukaj ustvarile svoj dom, medtem ko imajo stare starše povsem drugje.

Korenine so bodisi na Štajerskem, na Primorskem, v Posavju, Beli krajini, v mestnem vrvežu Ljubljane ali pa celo zunaj meja naše domovine. Ali se tukaj počutijo sprejete, ni lahko vprašanje, marsikdo mi pravi, da se tudi po več kot desetletju zaveda, da je priseljenc, v sosesčini so namreč že zdavnaj ugotovili, da na vprašanje: »Čigav je pa ta?« ne bodo dobili odgovora, s katerim bi si pomagali. Njegovo družinsko drevo je prezapleteno, da bi jih zanimalo. Toda tudi, če ni domačin, se lahko v Vodichah počuti domače, mu je toplo pri srcu, ko ga otroci pozdravijo na cesti, ali pa, ko mu soseda prinese solato z vrta, ker je ima zase preveč. Je hvaležen, ker sosedje med odsotnostjo bdijo nad hišo in preženejo morebitne vlomilce. Tudi take zgodbe poznamo. Nekaj vodiških občanov »s potnim listom« in koreninami drugje sem zaprosila, naj o svojem počutju v tej občini »spregovorijo« za Kopitarjev glas, naj se razpišejo o plusih in minusih bivanja tukaj.

Katarina in Andrej Kolarič

»Za bivanje na Vojskem sva se pred dvema letoma odločila predvsem zaradi ugodne lokacije in ponudbe stanovanja. Na novo lokacijo sva se v tem času dobro privadila. Temu so prispevali nekateri prijazni in odprti sovaščani. Še posebej všeč nama je narava, bližina Rašice, Šmarne gore in še veliko drugih možnosti aktivnega življenja. Najbolj naju moti neurejena infrastruktura – ceste, pločniki ipd. Z otroki vsakodnevno prečkamo zelo nevarne in neurejene odseke ceste brez pločnika na poti v vrtec ali na sprehodu na Vojskem in na Skaručni, kjer ni prav nobenih sredstev za umirjanje prometa. Dobro povezavo z Ljubljano predstavlja redna linija LPP. Večjih trgovin v občini ne pogrešava, saj jih je zelo veliko v neposredni bližini. Imava tri predšolske otroke, ki obiskujejo vrtec na Skaručni. Na splošno sva z vrtcem zadovoljna, vendar bi glede na veliko prostora, ki ga imajo ob zgradbi, želela, da bi se bolje izkoristil. Sedaj je namreč namoščenih le nekaj obrabljenih igral.

Žal nam visoke cene nepremičnin najbrž ne bodo dopustile ostati v občini Vodice dolgoročno.«

Katarina Kolarič

»V vodiško občino smo se preselili pred petnajstimi leti, ko smo na Selu zgradili hišo na parceli, ki smo jo kupili preko oglasa. Sama mikrolokacija nam je bila všeč že na prvi pogled, živimo odmaknjeni od hrupa, ob potoku, na nasprotnem bregu se začenja vzpenjati pot na Rašico, ki nam predstavlja idealno možnost za rekreacijo, s kolesom ali peš. V bližini je Phliški bajer, kamor se hodimo pozimi drsat, starejši otroci so se v letih, ko je bilo več snega, učili smučanja na Krišekarjevem griču. Tomažev oče, ki se ukvarja z rodoslovjem, je pred nekaj leti odkril, da je njegov najstarejši znan prednik živel v hiši, ki je od naše sedanje oddaljena le približno 100 metrov in še danes nosi hišno ime »pr' Meršet«; tako smo se na neki način vrnili h koreninam. Življenje v občini Vodice nudi kakovost življenja na vasi in sredi narave v neposredni bližini prestolnice, žal pa so avtobusne povezave do nje precej skromne in za prebivalce različnih delov občine neenakomerno prikladne, saj prebivalci vzhodnega dela občine tako v Ljubljano kot iz nje skoraj vedno potrebujejo približno pol ure več kot prebivalci zahodnega dela občine. Ne glede na to pa je treba priznati, da je avtobusni promet danes urejen bolje kot ob naši naselitvi tukaj. Delovanje občine bi lahko bilo boljše. Naj navedeva le en primer. V času nakupa parcele je občina imela

Martina in Tomaž Merše

več variant rešitve kanalizacije za vsa naselja v občini, zdaj pa po 18 letih od takrat še vedno ne vemo, ali bomo sploh kdaj dobili kanalizacijo ali ne. Zelo smo zadovoljni in hvaležni za dobre sosede, ki nas obdajajo in na katere se lahko zanesemo. Pri nekaterih se oskrbujemo z lokalno pridelano hrano. H kakovosti bivanja močno prispeva vključenost v podružnično občestvo Šinkov Turn, kjer smo navezali veliko prijateljskih vezi, razširili socialno mrežo, zadnja leta vsako poletje skupaj romamo. Vesela sva možnosti različnega udeleževanja, ki ga podpira tudi občina. Tako smo pred leti organizirali plesne vaje, sodelujemo v KUD Šinkov Turn, otroci so sodelovali pri gasilcih in še kje.«

Martina in Tomaž Merše

»V Vodice smo se preselili pred petnajstimi leti. Takrat smo iskali predvsem miren in prijeten kraj za kakovostno preživljanje časa z družino, ki bi hkrati ponujal bližino mesta in službe. Kraj mi je bil od prvega dne

zelo všeč. Nikoli ne bom pozabila občutkov, ko sem se ob popoldnevnih vračala iz Ljubljane proti domu. Večkrat se mi je zazdelo, kot da se peljem na vikend. Vedno so me navduševali pogledi proti čudovitim hribom, še letala v zraku so mi nekako dodatno navdihnili občutek svobode in me spomnila na počitnice.

Življenje v Vodichah je prijetno. Menim, da kraj ponuja zdravo okolje za vzgojo otrok, dobro šolo ter predvsem veliko možnosti za rekreacijo in sprehode v naravo. Kaj pogrešam? Vsekakor boljšo dostopnost do zdravstvene oskrbe (predvsem za otroke, ki je sploh ni), kakšen večji trgovski center, še posebej pa bi poudarila, da nujno potrebujemo kakšen namenski prostor za druženje in aktivnosti mladih. In še za konec, kot vsi Vodičani, si tudi jaz želim, da se končno uredi vodiška obvoznica, saj je v zadnjih letih promet resnično zelo posegel v kakovost našega življenja v Vodichah.«

Selma Črepinšek

Selma Črepinšek

Petra Jakopič

»Po dobrem letu dni bivanja v Polju pri Vodichah opažam določene prednosti in slabosti. Med prednostmi vsekakor lahko omenim odlično logistično povezavo tako do prestolnice kot drugih mest v bližini, k čemur deloma prispeva tudi avtocesta. Všeč mi je, ker imam pri roki lokalno pridelane domače pridelke, od lokalnih kmetov lahko kupim meso, krompir, pa tudi jajca in mleko. Polje predstavlja idealno izhodišče za rekreacijo in uživanje v miru in naravi, saj so v bližini različne sprehajalne poti, čeprav sprehode včasih pokvari smrad zaradi gnojnice, ki je včasih res neznosen. Nad urejenim kolesarskim parkom v soseščini je neskončno navdušen najmlajši član družine. Kar najbolj prispeva k dobremu počutju v novem okolju, pa so prijazni sosede, ki jih ne manjka. In še nekaj slabosti. Pogrešam denimo pogostejšo avtobusno povezavo do Ljubljane, med Poljem in Utikom

bi bila vesela javne razsvetljave in pločnikov ter kolesarskih poti. Tudi večje trgovine se ne bi branila.«

Petra Jakopič

»Našo družino je v Koseze pri Vodica privabila narava, naravnost zaljubili smo se v cvetoč travnik pred našo hišo, kjer se ob jutrih pogosto pasejo srne in srnjaki. Po večletnem življenju v mestu smo si zaželeli miru in tišine, predvsem pa bližine sprehodov v naravnem okolju. To še vedno ocenjujem kot neprecenljivo kakovost življenja, ki odtehta dejstvo, da moram zdaj bolj projektno načrtovati obiske gledališča in drugih kulturnih dogodkov, ki večinoma potekajo v mestu. A tako kot povsod drugje, tudi tu velja, da »je vse v glavi« in se vse da, če se resnično želi.

V resnici najbolj pogrešam pogostejše prevozne povezave do mesta, a najbrž bo minilo še kar nekaj časa,

Vesna Drole

da se bomo ljudje, raje kot z osebni- mi avtomobili, prevažali ekološko prijazno in bolj racionalno in bodo te povezave vzpostavljene zaradi širšega interesa. Promet, tudi na naših lokalnih cestah, postaja vedno gostejši, kar seveda vpliva na emisije zraka. Kajti samo eno naravo imamo. Zaradi ohranitve čistih voda in zemlje bi bilo smotrno dograditi kanalizacijsko omrežje tudi na območjih, kjer je še ni, saj so prakse soočanja z odpadnimi in sanitarnimi vodami zelo različne.

Vedno so in bodo želje, kako bi kaj lahko bilo še boljše. A mislim, da je pomembno videti vse dobro in lepo, kar imamo, česar se bolj kot sami pogosto zavedajo tujci, ki jim take danosti v njihovem domačem okolju niso bile dane.«

Vesna Drole

»V Vodice smo se preselili leta 2006 kot mlada družina. Lokacija nas je pritegnila zaradi enostavnega dostopa do Ljubljane, kjer sva bila z možem v službi, in prelepe okolice s travniki, gozdovi in griči.

Vodice vidim predvsem kot idiličen kraj za vzgojo otrok. Spomnim se še, kako prijetno sem bila presenčena na začetku, ker so me otroci na ulici vljudno pozdravljali. Tega v Ljubljani nismo bili navajeni. Vrtec in šola sta ravno dovolj velika, da se počutiš varno in domače. Učitelji so odlični in dovolj zahtevni, da v srednji šoli otroci nimajo težav, ravno nasprotno. Veseli me tudi, da naši osnovnošolci niso dnevno izpostavljeni nasilju in skušnjavam, ki se dogajajo v mestu. In ne nazadnje – vrtec in šola sta prav lepa, z zeleno

Martina Konič

in prostrano okolico. Menim, da za vzgojo otrok ne bi mogli izbrati boljšega kraja.

V kraju sta dve odlični zobozdravnici, ki servisirata celo družino, rekreativni klub Kubu s prijaznimi lastniki, pohvalim lahko tudi aktivnost upokoencev in gasilcev. Imamo knjižnico, trgovino s sadjem in zelenjavo in imamo mesarja Selaka, ki nas oskrbuje z mesom iz okoliških kmetij. Imamo tudi odlične sosede in niti ene slabe izkušnje s sokrajani. Kaj bi spremenila? Seveda ne morem mimo obvoznice, lokalna cesta je absolutno preobremenjena. Po drugi strani prebivalci veliko nakupov in storitev uredimo zunaj Vodic, v kraju zaposlitve. V občino bi bilo dobro pritegniti gospodarsko močna podjetja, ki bi zaposlenim dala solidne plače. To bi v Vodice pripeljalo tudi vsakodnevni popoldanski vrvež in otočke za druženje. Če ne bi imela možnosti, da se odpeljem v mesto, bi mi tega manjkalo. Glede na to, da je v bližini veliko kmetov, bi lahko okrepili tudi ponudbo lokalnih domačih izdelkov – mogoče bi to pritegnilo tudi katerega potnika v tranzitu.«

Martina Konič

Robert Ljoljo na čelu Leka in Novartisa v Sloveniji

»Vodim z zgledom«

✎ HELENA ČERIN

📷 TINA KOSEC

Mag. Robert Ljoljo je 44-letni Vodičan z zelo uspešno poklicno potjo v farmacevtskem podjetju Lek. Jeseni je postal predsednik uprave Leka in predsednik Novartisa v Sloveniji.

Z njim smo se pogovarjali o izzivih, ki jih prinaša vodenje takšnega gospodarskega velikana, o velikih številkah, ki so s tem povezane, pa tudi o velikem upanju za bolnike.

Prevzeli ste vodenje zelo uspešnega podjetja z več kot 4.000 zaposlenimi. Na lestvici TOP 101 slovenskega gospodarstva ste pristali med prvaki slovenskega gospodarstva na četrtem mestu po uspešnosti. Med družbami z več kot tisoč zaposlenimi imate najvišje plače ravno v Leku. kateri so vaši največji izzivi?

Plače so odziv dodane vrednosti, ki jo naredijo zaposleni. Naša dodana vrednost je več kot 120.000 evrov letno. Naš največji izziv je, kako tudi vnaprej povečevati dodano vrednost. Če bomo imeli dodano vrednost, bomo imeli dobre plače. Zaposleni bodo zadovoljni in podjetje bo uspešno. Moj izziv je tudi uspešna implementacija vizije Leka in Novartisa v Sloveniji. Želimo biti najboljši razvojni center Sandoza in eden ključnih razvojnih centrov Novartisa za biološka zdravila, eden izmed ključnih proizvodnih centrov Novartisa, močni na področju storitev, ki jih nudimo za druga podjetja v skupini in ključni

»Več kot 600 ljudi imamo zaposlenih v razvoju, a to ni dovolj. Eden od izzivov je zato dostop do talentov, ki jih potrebujemo, da uresničimo vse naše cilje.«

globalni operativni center. Za Lek je pomembno, da se preobrazi iz proizvajalca klasičnih generičnih zdravil v proizvajalca inovativnih zdravil. Več kot 600 ljudi imamo zaposlenih v razvoju, a to ni dovolj. Eden od izzivov je zato dostop do talentov, ki jih potrebujemo, da uresničimo vse naše cilje. Bojim se, da v Sloveniji ne bomo dobili dovolj kadrov.

Ob prodaji Leka Novartis so se v javnosti pojavljali očitki, da je bila prodaja uspešnega slovenskega podjetja švicarskemu farmacevtskemu koncernu škodljiva. Katere so bistvene prednosti delovanja znotraj skupine Novartis?

Ne ločujemo, ali je lastnik tuji ali domači. Važno nam je, da je lastnik dober in odgovoren. Prednost delovanja v veliki skupini je predvsem v tem, da so tveganja poslovanja manjša. Krize nas manj prizadenejo. Novartis, ki ima letno več kot 50 milijard evrov skupne prodaje, si lahko privoščiti tudi nekatere bolj tvegane poteze. Poleg

tega so pomembna tudi velika vlaganja. Novartis je vložil v Sloveniji več kot 2,3 milijarde evrov od leta 2003. Za razvoj enega biološkega zdravila potrebujemo več kot 100 milijonov evrov in smo v Sloveniji edini, ki si lahko privoščimo takšna vlaganja.

Pri zdravljenju katerih bolezni lahko v prihodnje pričakujemo velik napredek in večjo uspešnost?

Zaradi razvoja znanosti bomo rezultate raziskav, ki smo jih naredili v preteklosti, pogledali v novi luči in s pomočjo umetne inteligence razvili zdravila za kar nekaj bolezni, ki do zdaj niso imela zdravila. Pri zdravljenju onkoloških obolenj so zelo uspešna biološka zdravila. Velik napredek je tudi na področju zdravil za zdravljenje redkih bolezni, ki jih imenujemo »zdravila sirote«. V prihodnosti bo večjo vlogo imel bolnik, ki bo s pomočjo umetne inteligence opolnomočen. Diagnostiko bo imel na svojem telefonu.

Priča smo staranju družbe in s tem povezanimi boleznimi. Ima farmacevtska industrija rešitev za čim bolj kakovostno življenje starostnikov?

Do leta 2030 bo na svetu 450 milijonov prebivalcev več oziroma 1,4 milijarde ljudi, ki bodo starejši od 60 let. Povečalo se bo število kroničnih obolenj in življenjska doba se bo podaljševala. Farmacevtska industrija bo imela odgovore na določene bolezni, ki jih danes še nima. Poiskati moramo rešitve za kronične bolezni z visokokakovostnimi zdravili za široko uporabo, tako zdravila brez patenta kot inovativna zdravila. Pomembno je tudi, da izobražujemo ljudi, kako in katera zdravila uporabljati in katerim se izogniti, če se seveda da.

Kako sprejemate pomembne poslovne odločitve? Kakšen način vodenja vam je blizu?

Kar skušam narediti, je, da vodim z zgledom. Določene spremembe, ki jih je treba narediti, poskušam narediti najprej pri sebi. Vedno menim, da je za rezultat odgovoren tim, ki vodi projekt. Sem zagovornik timskega dela. V času velikih sprememb je klasična organizacijska struktura z mejami med oddelki zelo omejujoča. Spodbujam ljudi, da si postavijo tim, ki je potreben za dosego ciljev. Zastavil sem si cilj, da postanemo najbolj agilno in najbolj spoštovano podjetje znotraj skupine Novartis. V Sloveniji imamo odličen položaj, da smo lahko najbolj agilni. Imamo znanje in smo dobra kombinacija organiziranosti in fleksibilnosti.

Kakšen pomen dajete stalnemu izobraževanju? Leta 2000 ste magistrirali na mariborski univerzi iz menedžmenta informacijskih sistemov. Pred dvema letoma ste na

»Za delovanje v korporaciji je zelo pomembno, da poznaš sebe in svoje podjetje, pomembno je tudi spoznavati, kako delujejo druge kulture.«

Open University v Veliki Britaniji pridobil še naziv MBA (Masters in Business Administration).

Poskušam loviti korak z napredujočim znanjem. Po osnovni izobrazbi sem informatik. Izobražujem se celo poklicno pot. Opravil sem vsa Novartisova izobraževanja za vodenje in tudi številna druga. Potem sem odšel tudi na MBA. Izobraževanja dajo miselno agilnost. Za delovanje v korporaciji je zelo pomembno, da poznaš sebe in svoje podjetje, pomembno je tudi spoznavati, kako delujejo druge kulture. Delujemo v mednarodnem okolju. Del aktivnosti se izvede pri nas, del v Indiji, del spet nekje drugje. Kulturne razlike med narodi so pomembne in MBA mi je dal prav ta vpogled v druge kulture. Študiral sem tudi indijsko in japonsko kulturo, da sem bolje razumel, kako se pri njih sprejemajo odločitve in kako delujejo podjetja.

Vaš oče je bil učitelj matematike in fizike na osnovni šoli v Vodichah. Ste dobili veselje do učenja tudi doma? Zagotovo. Zgled je tisti, ki vleče in da navade. Odraščal sem v okolju, kjer

je bil močan izobraževalni moment. Oče je bil učitelj, a zanimalo so ga tudi številne druge stvari. Ni mi vcepil samo veselja do učenja, ampak predvsem veselje do spoznavanja novega.

Bili ste zelo vsestranski učenec. Med drugim ste posneli film o vodiških prestah. Kakšen film je bil to?

V osnovni šoli v Vodichah smo imeli filmski krožek. Naredili smo zelo lep igrani film o tem, kako se naredijo vodiške preste. Danes bi se temu reklo »How to«, kot poznamo videe na YouTubeu. Film je bil zelo uspešen. Potoval je po različnih festivalih. Dobil je celo prvo nagrado na jugoslovanskem festivalu in nekaj drugih nagrad. To je bilo zelo zanimivo obdobje. Uspeh filma mi je prinesel tudi štipendijo za nadarjene učence.

Kako vi poskrbite za sprostitev in za svoje zdravje?

Ukvarjam se z aktivnostmi, ki me sproščajo. Rad smučam, igram tenis, včasih grem na fitnes. Imam tudi dve strasti: poleti se rad vozim z motorjem, pozimi se sproščam s simulatorjem letenja.

Dobro iz vsakega srca

 ROZALIJA JEGLIČ

Vsako leto v mesecu oktobru Slovenska karitas organizira dvo-dnevni seminar za sodelavce in prostovoljce. Imamo možnost iz-bire različnih terminov in krajev. Prostovoljke Župnijske karitas Vodice smo bile letos v Stični 18. in 19. oktobra ter v Veržeru 25. in 26. oktobra. Program je zasnovan enako ne glede na kraj in čas.

V Stično smo bile povabljene prostovoljke Župnijske karitas Vodice, da predstavimo projekt Tek podnebne solidarnosti. Projekt smo predstavili v okviru različnih primerov dobrih praks Karitas v Sloveniji in tujini. V predstavitvi smo poudarile, da je glavni nosilec projekta OŠ Vodice in to že od leta 2013, dobrodelni pomen, medgeneracijsko druženje, sodelovanje z lokalnim okoljem in spoznavanje dejavnosti karitativnega dela. Ob tem smo posebej izpostavile še odlično sodelovanje z OŠ Vodice.

V vsebinskem delu so nam predavali: dr. Tomaž Erzar, izredni profesor za zakonsko in družinsko terapijo na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani, Barbara Feguš, socialna pedagoginja, Lidija Jerebic, socialna delavka (v Stični) in Meta Horvat Fajdiga, specialistka klinične psihologije (Veržer). Predavatelji so nam predstavili načine svetovanja, vzgoje in različnih oblik pomoči.

V predavanju so poudarili, kako pomemben je pristop k ljudem, dati ljubezen, gojiti dobro in razumeti žrtev. Ljudi v stiski je treba spremljati, jim svetovati, jih vzgajati, hoditi z njimi, jim postaviti ogledalo in postaviti meje, da bodo zmogli sami naprej. Dr. Erzar je izpostavil vprašanje, kako pride dobro do nas, ko smo žrtve. Dobili smo odgovor, da je naj-

pomembnejši stik, odpreti vrata in najti pot do srca. Za prostovoljce Karitas je pomembno, kako dajemo in ne toliko, kaj dajemo.

Barbara Feguš nam je v predavanju predstavila možnosti, kako opolnomočiti prostovoljce, sodelavce Karitas pri nudenju pomoči zahtevnim uporabnikom. Pomemben je pravilen odziv na zahtevne in včasih tudi nasilne uporabnike pomoči. Natančen protokol oziroma načrt ravnanja ob kritičnih situacijah, medsebojna podpora, fizična distanca, umik za premislek, znanje in zakonodaja so ključnega pomena. Ohraniti mirno kri, pozorno poslušanje, iskanje rešitev, zrcaliti, postavljati meje in spoštljiv odnos so temelj našega ravnanja. Ob tem pa ne smemo pozabiti zaščititi sebe in skrbeti zase.

Predavanje Lidije Jerebic je bilo izjemno zanimivo, saj nam je pripovedovala o svojih dolgoletnih, bogatih in resničnih izkušnjah pri svojem delu. Govorila je o pomoči, PO-MOČ, nekomu pomeni, dati mu moč, da bo nekaj zmozel sam, ne da mu vzamemo dostojanstvo. Poudarila je, kako pomemben je stik z uporabnikom v njegovem okolju. Srečanje s človekom v stiski tam, kjer živi, da pravo podoba njegovim težavam. Izpostavila je še, da nikoli ne sodimo po zunanjem videzu, odločanje od primera do primera, ena na ena in opolnomočiti uporabnika, ga zaposliti. Kdaj in kako se odločiti za materialno pomoč, ni pomemben samo premoženjski cenzus, ampak tudi druge osebne okoliščine.

Na seminarju smo si ogledali kratek film Gregorja Čušina. Nagovoril nas je o tem, kako pomembno je z ljubeznijo pristopiti k ljudem, ki so potrebni pomoči. Povzel je misli iz Lukovega evangelija o usmiljenem Samarijanu. Vse sodelavce

in prostovoljce Karitas je priporočil sveti Elizabeti Ogrski, zavetnici Karitas, z besedami, »naj po tvojem zgledu zasije dobrota iz vsakega srca«.

Zanimivo je bilo tudi delo v skupinah. Prostovoljci in sodelavci smo obravnavali različne primere problemov, s katerimi se srečujemo pri našem delu. Izmenjava mnenj in izkušenj je bila zanimiva in nam bo v pomoč pri našem delu z družinami in posamezniki, ki potrebujejo našo pomoč.

Predstavljeni so bili tudi primeri dobrih praks od Karitas v Sloveniji in tujini. Župnijska karitas Turnišče je predstavila delo skupine za starejše in pomen sodelovanja vseh generacij, učimo se življenja iz življenja. Zanimivo je bilo slišati primer dobre prakse iz Celovca, kot je kava z dobrim namenom.

Predstavili so nam tudi projekt Vidni in varni v prometu. Slovenska karitas v sodelovanju z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa tudi v letošnjem letu pripravlja projekt Vidni in varni na cesti. Starejši so zaradi slabših psihofizičnih sposobnosti in temnih oblačil ena izmed najbolj ranljivih skupin v prometu. V sklopu projekta tako želimo ozaveščati starejše udeležence o tem, kako pomembno je, da ponoči v prometu uporabljajo odsevna telesa. Župnijska karitas Vodice je pristopila k sodelovanju.

Za prostovoljce in sodelavce Karitas je izobraževanje priprava na teden Karitas od 25. novembra do 1. decembra. »Dobro iz vsakega srca«, ki nas v letu vseživljenjske kateheze vabi, da iskreno vsem okoli sebe oznanjamo Božjo ljubezen in dobroto za vsakega človeka. Naj bo letošnji teden Karitasa namenjen vsem, da bi znali v sebi prepoznati dobro in to deliti ljudem, posebej tistim, ki so v stiski.

Pohod po mejah občine Vodice

9. pohod po Kopitarjevi krožni poti

✦ MATJAŽ JARC

V nedeljo, 24. septembra, smo izvedli 9. raziskovalni pohod po mejah občine Vodice, v organizaciji Športnega društva Repnje-Dobruša.

Vesela družba 21 pohodnikov nas je v sokorak sončnega jutra popeljala po novi trasi poti. Udeležence smo tako presenetili z novo izbiro trase, ki je priljubljena in v objemu zelene Šmarnogorskega parka za vse Ljubljance.

Da je Šmarna gora nekaj posebnega je v svojem značilnem slogu zabeležil tudi Prešeren: »Blagor Vam, ki hodite na sveto Šmarno goro.«

Celotna pot, ki smo jo združili v 3 ure hoje, nas je popeljala od Vrtca Skaručna po gozdni poti do vzpona na Šmarno goro, vrnili pa smo se mimo vasi Zavrh in zelenega gozda Šmarnogorskega parka. Nazaj nas je smer peljala z merico raziskovanja gozdnih prebivalcev in jesenske bere gob.

Z nami v korak so se pridružili tudi člani TD Vodice, Društva upokojencev iz različnih koncev ter navdušenci pohoda iz bližnje okolice (Vodice, Bukovica, Repnje, Skaručna, Ljubljana, ...).

Za kulturno žilico je poskrbel vzpon mimo Turkovega znamenja.

Šmarna gora je v zgodovini mnogokrat nesebično nudila zavetje njenim okoličanom. Tudi danes se obiskovalcem Šmarne gore s zvonjenjem znamenitega zvončka na Šmarni gori uresničijo skrite želje. To lahko storite tudi z zvonjenjem zvončka na moji osnovni strani, vse-

kakor pa vam priporočam, da za bolj zahtevne želje zvonite raje na Šmarni gori. Okoli Cerkvice Matere božje na Šmarni Gori še vedno stoji obrambni zid, za katerim so se okoličani skrivali pred Turki. Šmarna gora je bila vedno znana romarska pot s številnimi kapelicami. Najstarejša arheološka znamenitost na Šmarni gori je kužno znamenje, ki so postavili preživeli v boju proti Turkom in kugi. Kako že pravi stari pregovor?

Turkov, kuge in lakote nas reši, o Gospod.

Pohodništvo je dober trening za vzdržljivost in uravnavanje telesnih funkcij, če pa to začinite še z dobro družbo, to postane pravi užitek dobre volje, mladina jo je letos izkusila v dobršni meri in jo opravila z odliko – bravo otroci, ponosni smo na vas. Drugi pa smo dodali za nedeljsko kulinariko domači štrudelj, ob trasi pa smo nabrali tudi nekaj gob – hvala narava, letos si nas bogato obdarila. Podnebne razmere so postale del vsakdana in človek in narava jih občutita. Skrb za naravo bi morala biti moralna dolžnost posameznika, vzgajati bi jo morali od malih šolskih nog, a v času kapitalizma se ta skrb

poriva daleč na stran, kar ni prav. Imamo samo eno naravo, zato jo cenimo kot člana naše družine.

Gibanje vam bo v veliko pomoč pri premagovanju razdalj, za odkrivanje novih krajev in naravnih znamenitosti, raziskovanje novih gozdnih poti v vaši okolici ali morebiti le kot priložnost za družbo in klepet.

V imenu Športnega društva Repnje-Dobruša se zahvaljujemo vsem za udeležbo in se veselimo srečanja prihodnje leto.

Zahvaljujemo se tudi Občini Vodice za prispevek osvežilne pijače.

Polno doživeto leto 2019 v Društvu upokojencev Vodice

MAJDA ŠAVLI
MIRO PRELC

Tudi v letošnjem letu se je v našem društvu upokojencev dogodilo veliko prijetnih dogodkov, ki so nam polepšali življenje, nas aktivirali, da smo prepevali, igrali, plesali, planinarili, kolesarili, balinali, telovadili, se družili, potovali .... Kako hitro nam čas beži, tudi nam, upokojencem. Komaj ga uspemo ujeti. In že je tu jesen.

V društvu je posebno aktivna kulturniška skupina: pevska skupina, instrumentalna skupina Ropotavčki, Korenine in aerobna skupina. Na vseh naših nastopih vedno z nami sodeluje tudi lajnar Vinko. S pripravljenim enournim programom petja, igranja, plesa, obiskujemo domove starejših v bližnji in daljni okolici. Naši prvi obiski so se pričeli že v mesecu januarju. V letošnjem letu smo že obiskali domove: Bokalci, Radovljica, Tržič, Mengeš, Trzin, Zbilje, Cerklje, Kamnik, Škofljica, Lj.-Črnuče, Lj.-Šiška, Vir/Domžale, Šenčur. Na naših srečanjih z oskrbovanci je vedno prijetno, veselo, z željo po ponovnem srečanju. S programom smo sodelovali tudi na občnem zboru društva, sodelovali na Dnevih medgeneracijskega sožitja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, na prireditvi ob mednarodnem dnevu starejših v Utiku, na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani, na prireditvi Zapojmo, zaplešimo v jesen v Vodica... Naši kolesarji in pohodniki so neumorni, kar lahko razberete iz objav v

tem glasilu. Aktivni so tudi balinarji, članice ustvarjalnih delavnic, telovadke, naše poverjenice, ki vedno znova obiskujejo naše člane in jih informirajo o vseh aktivnostih.

Kako lepa je naša dežela smo spoznali na letošnjem izletu na Zasavsko Sveto goro, ko smo raziskovali Zasavje, si ogledali Vače in geometrijsko središče Slovenije. Izleta se je udeležilo kar 96 naših članov. Na goro smo se nekateri povzpeli peš iz Vač, drugi so se odpeljali do Marijine cerkve, od koder je prečudovit razgled na bližnjo in daljno okolico.

V mesecu avgustu smo, tako kot vsako leto, organizirali piknik s srečolovom za naše člane in vabljenе goste. Piknika se je udeležilo 186 naših članov in veliko vabljenih gostov. Bilo je prijetno.

Na Upravnem odboru društva smo sprejeli sklep in istočasno sklicali tudi izredno sejo občnega zbora. 24. člen Pravil Društva upokojencev Vodice nam omogoča, da po potrebi lahko skličemo izredno sejo Občnega zbora. Zaradi nepričakovane smrti našega prejšnjega predsednika

Marjana Mohoriča in pridobljenega soglasja Mihaele Logar za novo predsednico društva, je bil podan predlog na izredni seji občnega zbora sprejet. Za novo predsednico Društva upokojencev Vodice je bila soglasno izvoljena Mihaela Logar. Čestitke.

Naši člani so na križiščih in ob šoli tudi letos v prvem šolskem tednu poskrbeli za varno pot otrok v šolo in domov.

Dobro medgeneracijsko sodelovanje smo izpeljali s skupno organizacijo kulturno zabavne prireditve »S pesmijo in plesom v jesen«, z vokalno skupino Krila. Bil je večer poln pesmi, plesa, dobre volje in razpoloženja. Prireditve sta uspešno vodila in izpeljala Tone Logar in Jure Sešek.

Matici navdušili z letnim koncertom

RADO ČUK
VID MERČUN

V soboto, 26. oktobra, je bila dvorana Kulturnega doma Vodice polna, kot si organizator prireditve lahko le želi. Naslov koncerta Vodnjak pripoveduje je bil nekoliko nenavaden, a je scenografija Romana Verasa in cvetje pridnih aranžerk obljubljal, da bo resnično spregovoril.

Zastrta svetloba kot ob kakšnem obetajočem pomladnem jutru ob melodiji treh flavt, ki so ponazorile Labodje jezero, in mehkobni gibi Balletne šole Stevens ob harmoniji Bizetove Carmen so obiskovalce povabili v globino melodij človeških zgodb, ki jih je pripovedovalec Blaž Lesnik nihal od skladbe do skladbe.

Zdaj pri eni, zdaj pri drugi pesmi so uvodne melodije zaigrali klavir (Damjana Božič Močnik), violina (Marta Ribič), kitarar (Žiga Janežič), flavte (Andreja in Mirjam Merše ter Monika Čuk), ali pa je mikrofona prevzel solist oziroma solistka.

Gostitelj večera fantovska pevska skupina Matici (vodja Rado Čuk) je k sodelovanju povabila nonet Zametnice (vodja Marija Čuk) in oktet Deseti brat (umetniški vodja prof. Milivoj Šurbek). Samostojno, pa tudi skupaj, so predstavili 20 skladb, ki so bile razporejene v več vsebinskih in žanrskih sklopov. Domoljubne, pивske, ljubezenske, popevke in narodno-zabavne ter narodne, ki so s sodelovanjem cele dvorane zaključile prijeten blagoglasen večer, kot se je izrazil glasbeni kritik. Glasbeno izpoved vokalnih skupin so dopolnjevale nekatere zelo uspele solistične

točke (Ula Dovgan, Nino Koritnik, Monika Čuk, Milan Žnidaršič, Polona Kastelic, Mitja Hočevnar, Andrej Čuk, Franjo Dolinar, Jakob Čuk, Janko Drešar, Nejc Čuk in ubogi maček, ki ga je obesil Metod Čuk lastnoročno, Mark Žejn – harmonika, Vojko Rozman – kitarar).

Po končanem programu, ki so ga dodatno popestrili člani Društva narodnih noš in kočijažev Vodice, je sledila urica prijetnega druženja ob prigrizku, ki so ga pripravile Štacunca pr'Mimi ter prijazne pevke noneta. Odzivi in komentarji s pohvalami so sporočali, da je bilo vredno vložiti toliko dela in sredstev v pripravo in izvedbo. Ne gre zanemariti deleža marljivega osvetljevalca Draga Cerkovnika, tonskih mojstrov Domna Zupana in Jakoba Čuka ter snemalca Pavleta Veiderja in fotografa Vida Merčuna, ki so poskrbeli, da o dogodku ostane spomin. Če koga zanima posnetek,

ga je moč dobiti pri društvu. Vsem, ki so prispevali, gre tudi zahvala za prostovoljne prispevke, saj se na ta način pokrije lep del izdatkov.

Pa še to: Matici so bili v nedeljo, 20. oktobra, povabljeni na letni koncert Obrtniškega pevskega zbora Notranjske k Sv. Trem kraljem nad Rovtami. Res je bilo prijetno, kot je vabila tradicionalna prireditev sama: V nedeljo popoldne se imamo lušno! Nastop je bil zelo dobra priprava na domači letni koncert.

V imenu Kulturnega društva Matije Koželja Utik vsem sodelujočim topli zahvala.

DU Vodice: pohodi (Basališče, Blegoš, Mali Grintovec) in kolesarjenje

✂️ JOŽE ROŽMANEC

Pozno jesensko »babje poletje« v oktobru nas je znova dvignilo na noge in nas pognalo na zanimive vrhove. Pohodi v dobri družbi in v lepem vremenu so dobra popotnica za dobro počutje tudi v manj prijetnih zimskih dneh, pa čeprav le v obujanju spominov. V začetku oktobra smo se tako podali proti Štajerski.

Basališče (1272 m)

Na pot smo krenili s Paškega Kozjaka, do katerega vodi cesta, ki se od glavne ceste med Velenjem in Mislinjo odcepi pri kamnolomu. Do dne, ko smo se odpravili na Basališče, mi je bil ta vrh neznan, pa tudi za Paški Kozjak sem mislil, da je to hribovje med Celjsko kotlino in Pohorjem in ne vasica na tem hribovju. Na koncu vasi je planinski dom, ki je že zaprt, od katerega vodi lepo označena pot proti Basališču. Pot proti vrhu je speljana po grebenu in preko več manjših vrhov, kot bi hodil po zmajevem hrbtu. Majhna višinska razlika med planinskim domom in Basališčem se tako skoraj potrjuje. Pot vodi skozi gozd in sem ter tja se odprejo pogledi proti Pohorju in Mislinjski dolini. Tudi vrh Basališča

Zaslužen počitek in okrepčilo s »kavico na nivoju« na vrhu Basališča

Posnetek za spomin pri obeležju vrha Basališča

je poraščen, in ko najdeš vrzeli med vejevjem, lahko opazuješ čudovito okolico med Pohorjem, Celjem in po dolini proti Dravogradu. Na vrh vodi pot iz več smeri: iz Dobrne, Vitavnja, Mislinje in po grebenu iz Paškega Kozjaka. Lepa in ne preveč zahtevna pot za vsakogar.

Blegoš (1562 m)

Čeprav velika večina pohodnikov krene na Blegoš iz Gorenje vasi ali Hotavelj preko Črnega Kala, smo se mi odločili za nekoliko daljšo in zanimivo pot iz Leskovice. Iz Poljanske doline zavije cesta levo mimo Hotavelj po dolini do Kopačnice, kjer se začne strmo vzpenjati do Leskovice. Avto smo pustili na parkirišču ob cerkvi in krenili po dobro označeni poti, ki je v začetku asfaltirana, kmalu pa preide v lepo gozdno cesto. Po slabe pol ure hoje so nas table usmerile na bolj strmo stezo proti koči gorske straže in naprej skozi gozd. Med vzpenjanjem se nam je priključila pot iz vasi Laze. Pot nas je kmalu pripeljala iz gozda na slabšo

Pohodniki pred kočjo na Blegošu - v ozadju vrh Blegoša

»Gasilski posnetek« pohodnikov na vrhu Blegoša

Pogled na Triglav z Blegoša

cesto, po kateri je le še nekaj minut hoje do kočice na Blegošu. Mimo kočice smo krenili naravnost na vrh Blegoša, kjer nas je pričakal neprijeten veter, hkrati pa tudi čudovit razgled na vse strani. Kljub neprijetnemu vetru smo se kar dolgo zadržali na vrhu. Opazovali smo bližnjo okolico z bunkerji in ugotavljali bližnje in daljne vrhove, ki jih poznamo ali smo jih že obiskali (Ratitovec, Kojca, Porezen ...). Privoščili smo si kavico na nivoju in se nato spustili v zavetrje kočice na Blegošu na zaslužen odmor in okrepčilo. Spust do Leskovice je minil v prijetnem klepetu o lepih vtisih, ki smo se jih ta dan obilo naužili.

Bašeljski vrh (1744 m) in Mali Grintovec (1813 m)

Še vedno lepo, skoraj poletno vreme, nas je zvalo na nekoliko manjšega soseda Storžiča – na Mali Grintovec. Do izhodišča smo se pripeljali po dolini Kokre in pri Kanonirju zavili levo v stransko dolino pod vznožje Storžiča. Ob potoku Reka smo se po gozdni cesti vzpeli do izrazitega desnega ovinka pod Jekarico, kjer smo na primernem mestu parkirali. V breg smo krenili po dokaj širokem kolovozu, ki se je čez čas zožil in prešel v dobro uhojeno in označeno strmo pot proti Bašeljškemu prevalu. Ko smo prispeli do Praprotnikove kočice, nas je od razpotja na Bašeljškem prevalu ločilo še slabe pol ure hoje. S prevala

Pohodniki na Bašeljškem vrhu

Na vrhu Malega Grintovca - v ozadju njegov sosed Storžič

vodijo steze na Storžič, proti kočici na Kališču in v levo preko Bašeljškega vrha do našega cilja na Malem Grintovcu. Krenili smo levo po potki skozi ruševje in se kmalu po osvojenem predvrhu povzpeli na Bašeljski vrh (1744 m), od koder smo lepo videli naš končni cilj. Do njega pa je bilo treba premagati še marsikatero zadržago. Pot se z Bašeljškega vrha najprej po grebenu skozi ruševje strmo spusti na Mačensko sedlo (1615 m), od koder se znova močno postavi pokonci in nas skozi ruševje, v okljukih pripelje na zeleni cilj. Kljub temu da so se že začele dvigati meglice iz doline, je bil razgled odličan, še zlasti na bližnji Storžič, Kočno na drugi strani, Stegovnik, verigo Košute, na Jezersko stran in avstrijske hribe, na ravnino pod Storžičem proti Kranju in Ljubljani. Ob klopici na vrhu smo naredili kratek počitek z manjšo zakusko in se zadovoljni z uspešno opravljenim pohodom vrnili po isti poti v dolino.

Novembra, če bo dopuščalo vreme in bo še dovolj motivacije za pohajanje po vrhovih, bomo naredili še kakšen manjši pohod in na zaključnem srečanju s kolesarji, ki so že zaključili letošnjo sezono, pregledali uspešne rezultate letošnje sezone.

Kolesarji na zadnji turi letošnje sezone pri Planinskem domu v Komendi

Zahvala

🗝 ODBOR KO ZB

KO ZB Vodice se zahvaljuje nastopajočim in mentorjem OŠ Vodice za sodelovanje pri komemoraciji ob spomeniku padlih borcev in talcev na pokopališču v Vodichah. Hvala vsem navzočim, tako občankam in občanom, obiskovalcem iz drugih krajev zunaj naše občine, kot tudi članicam in članom naše organizacije. Hvala tudi za položeno cvetje in številan prižig sveč vsem pokojnim.

Jesenski pohod občine Vodice

DARJA KOSEC
LOJZE KOSEC

Tudi oktober je mimo, najbolj barvit in pisan mesec v letu. Letos so mu bili vsi bogovi zares naklonjeni, saj nam je postregel s prekrasnim vremenom. Še posebej lepa je bila zadnja sobota v mesecu, ko imamo jesenski pohod, bilo je sončno in toplo, narava si je nadelala najlepšo podobo, še posebej rašiški gozd, kjer poteka naš pohod.

Letos je postal naš pohod polnoleten, saj smo ga organizirali osemnajstič in se zato spodobi nekaj statistike. V vseh teh letih se je pohoda udeležilo 461 različnih oseb, seveda največ domačinov, nekaj pa iz bližnjih krajev, kot je Šentvid, Črnuče, Mengeš, Ljubljana, Medvode, Šenčur, Krško, Grosuplje ...

Najbolje pa sodelujemo s Trzinci, ki imajo svoj pohod na isti dan kot mi in nekaj njihove poti je enake naši poti, smeri pa sta nasprotni, tako se torej naši pohodniki srečajo z njimi. Oni pridejo iz Trzina na Dobeno in potem na Rašico, naprej do kočice SD Strahovica na Selu, kjer jim postrežemo z malico in pijačo, po kratkem postaniku se odpravijo proti Mengeški koči. No, naši pohodniki gredo najprej na Rašico, kjer prvič žigosajo kartonček, potem se spustijo na Dobeno in spet pritisnejo žig na turistični kmetiji pri Blažu. Od tu krenejo do spodnjega Dobena h gostilni pri Ručigaju, spet pridobijo še en žig. Zdaj jim manjka samo še en žig, vendar morajo ponj do Mengeške kočice, ki je nekoliko bolj oddaljena, kot prvi trije postanki. Vendar se ta pot vije skozi jesenski gozd, vseskozi se nekoliko spušča navzdol,

Skupinska slika s Trzinci

hodijo po jesenskem listju kakor po mehki preprogi. Pravijo, da je ta del poti čudovit, vendar se malo preveč vleče. Tik pred Mengeško kočico je še en manjši vzpon, pa prispejo na najbolj oddaljeno točko našega pohoda. Ko se malo odpočijejo in morda malo okrepčajo, jih čaka samo še vrnitev mimo Phliškega bazarja skozi vas Šinkov Turn, mimo cerkve device Marije in na Selo v dolino Strahovica, od koder so startali. Povem vam, da so pohodniki po vseh teh skoraj 16 kilometrih zelo zadovoljni, res jim iz obrazov sije veselje, ker vedo, da so naredili nekaj zelo zdravega za svoje telo in dušo. Zdaj so zares zaslužili malico, ki je sestavljena iz pol klobase z gorčico in kruha, zraven dobijo naraven domač čaj iz grozdja.

Najmlajšega, najmlajšo in najstarejšega, najstarejšo pohodnico vsako leto obdarimo s praktičnimi nagradami. Tisti pohodniki, ki so že desetkrat prehodili prej opisano pot po terenu štirih občin, pa prejmejo spominski pokal. Povprečno se pohoda udeleži okoli 65 pohodnikov, nekaj več je starejših kot mladih, ki imajo na to soboto še cel kup prireditev, da ne govorimo o Ljubljanskem maratonu.

Za naše člane pohod poteka že dan ali dva prej, ko celo opisano pot označijo, da lahko potem pohodnice najdejo pravo pot in se vrnejo na start, ki je hkrati tudi cilj. Start pohoda traja dve uri, tako da si lahko vsakdo sam prilagodi tudi tempo, saj vemo, da so nekateri hitri in imajo dobro kondicijo, drugi pa si radi ogledujejo naravo in pisani jesenski gozd, najdejo tudi še kakšno gobo in lepo rožico. Letos je bil dosežen tudi najhitrejši čas pohoda, pravzaprav je bil tek, ki je trajal 2 uri in 15 min. Za normalno hojo pa je potrebno nekoliko manj kot pet ur in bi lahko ta pohod veljal za kar pošten sprehod po gozdu, pri katerem se tudi dvignemo in spustimo za približno 300 m višine.

Ker bomo v prihodnjem letu praznovali 20. obletnico društva, vas že sedaj vabimo, da se udeležite naših prireditev, ki so vedno namenjene vsem občanom in ne samo članom našega društva. Še naprej se bomo trudili pripraviti še boljše dogodke, če pa se nam želite pridružiti in če imate dobre ideje, kaj bi lahko še izboljšali, vas vabimo, da se nam oglasite na e-mail: turisticnodrustvo.vodice@gmail.com.

Enota prve pomoči GZV

  KLEMEN DOLENC

Posameznik ob omembi besedne zveze »prva pomoč« najprej pomisli na reševalce nujne medicinske pomoči, ki se pripeljejo na pomoč v rumeno-oranžnih vozilih in seveda na zdravnika v beli halji. Sistem nujne medicinske pomoči v Sloveniji je postavljen tako, da območje naše občine pokriva reševalna postaja Ljubljana s svojimi 11 vozili na izmeno in ZD Ljubljana, ki priskrbi urgentnega zdravnika, če je to potrebno.

Reševalci se na intervencijo odpravijo iz garaže na Zaloški cesti in do Vodice potrebujejo med 15 in 25 minut, odvisno, v kateri del občine so namenjeni. Reševalna postaja Ljubljana tako skupno pokriva območje 16 občin oziroma 1700 km², ter letno opravi 45.000 intervencij.

Splošna ocena je, da za vsak kilometer vožnje na kraj intervencije potrebujemo približno eno minuto. Preživetje bolnika, ki je na primer doživel srčni zastoj, je odvisno od hitrega in učinkovitega ukrepanja očitvidcev, ki so v tistem trenutku v bližini. Dokazano je, da se možnost preživetja bolnika s srčnim zastojem vsako minuto zmanjša za okoli 10 odstotkov. Torej, po 10 minutah brez pomoči so možnosti preživetja takega bolnika manjše kot 2 odstotka.

Področje nujenja prve pomoči je že nekaj časa tema, o kateri se v gasilskih vrstah precej govori. Navsezadnje je to del našega temeljnega usposabljanja ter vseh nadaljnjih specialnosti in izobraževanj. A vendar smo gasilci bolničarji namenjeni temu, da v prvi vrsti pomagamo

ponesrečencem na intervencijah in obvladamo morebitne nenadno obolele ali poškodovane gasilce oziroma obolele v svojih vrstah. Med nami gasilci pa se je tako sčasoma oblikovala tudi zamisel o nujenju prve pomoči tudi drugim, torej občanom. Ideja o t. i. »prvih posredovalcih«, ki bi posredovali sočasno z enoto nujne medicinske pomoči, ni nova. V naših sosednjih občinah se podobni projekti izvajajo že nekaj časa, vendar ima vsaka občina rešitev prilagojeno svojim razmeram in posebnostim. Če se ozremo čez mejo v tujino, so »prvi posredovalci« že utečena praksa, ki dokazano izboljšuje prognozo nenadno obolelih ali poškodovanih.

Gasilci v Gasilski zvezi Vodice smo se odločili in naredili ta korak naprej. Po nekaj letih priprav, aktivnega dela, mesečnih vaj, strokovnih usposabljanj ter izvedene prakse na reševalni postaji Ljubljana, smo letos znotraj Gasilske zveze Vodice ustanovili Enoto prve pomoči (EPP),

ki jo sestavljajo certificirani prvi posredovalci iz vseh gasilskih društev, ki pa so od 1. oktobra 2019 pripravljene tudi na posredovanje sočasno z ekipo nujne medicinske pomoči. Ustanovitev enote je povezana tudi z izraženo željo krajanov po izobraževanju na področju ukrepanja ob pojavu življenjsko ogrožajočih stanj, po izvajanju preventivnih akcij ter pri dodatnem izobraževanju gasilcev na tem področju.

Z znanjem, ki smo ga v zadnjih letih okrepili z izvedbo dveh tečajev za certificirane prve posredovalce oziroma gasilce bolničarje, lahko krajanom nudimo pomoč ob življenjsko ogrožajočih stanjih, kot so srčni zastoj, krvavitve, zastrupitve, hujše poškodbe, pri možganskih kapeh in podobno. Torej pri stanjih, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje in ne dopuščajo čakanja. Enoto aktivira operater v regijskem centru za obveščanje (enako kot katerokoli gasilsko enoto) na predlog dispečerske službe zdravstva.

Torej s sodelovanjem različnih struktur v sistemu zaščite in reševanja smo omogočili vsem prebivalcem ali obiskovalcem naše občine, da bodo v primeru, ko bo ogroženo njihovo življenje, lahko deležni hitrejših pomoči. Izvedba takega projekta pa je mogoča samo s pomočjo občine. In Občina Vodice je prisluhnila ter nas podprla.

Želimo si, da bi bilo intervencij za našo enoto čim manj. Če pa klic na pomoč vseeno pride, smo pripravljeni, da bomo s svojim znanjem in opremo naredili vse, kar je v danem trenutku mogoče, da boste občani in obiskovalci Vodice deležni hitre in učinkovite prve pomoči.

Ob zahvalni nedelji ...

✎ NADA KOKALJ

Zahvalno nedeljo v Cerkvi na Slovenskem obhajamo vsako leto na nedeljo po prazniku vseh svetih.

To je priložnost, da kot skupnost in vsak osebno izrazi hvaležnost. Najprej za dar življenja in za dar vere, za ljudi, s katerimi tkemo odnose v

družini, šoli, službi in širše v družbi, za naravne lepote, za pridelke na naših vrtovih in poljih, in tudi za tiste dobrine, ki jih lahko izbiramo v trgovinah. K hvaležnosti Bogu nas vabijo domiselni aranžmaji vseh vrst dobrin. V cerkvi v Šinkovem Turnu so svojo ustvarjalnost pokazali letošnji birmanci, za kar se jim zahvaljujemo.

Ureditev kolesarskih postajališč v projektu E-NOSTAVNO NA KOLO

TATJANA RESMAN
TATJANA RESMAN IN
TINA KOSEC

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS Za mesto in vas je v sodelovanju z Občino Medvode, Občino Vodice, Društvom za pomoč osebam z motnjo v duševnem razvoju Barka in Javnim zavodom Sotočje Medvode oktobra 2019 uspešno izvedlo prvo fazo projekta E-nostavno na kolo.

Gre za projekt sodelovanja med lokalnimi akcijskimi skupinami (LAS Gorenjska košarica, LAS Srce Slovenije, LAS S ciljem, LAS Loškega pogorja in LAS Za mesto in vas). V okviru projekta je bilo na območju občine Vodice opremljenih devet kolesarskih postajališč za počivanje in oddih kolesarjev na poti. Postajališča so opremljena z mizo in klopni, košem in kolesarskimi stojali ter servisnimi stebrički (Gasilski dom Zapoge, Tenis klub Kubu, gostilna Pri Anzelnu, brunarica PGD Bukovica-Utik, športno središče Strahovica, gostilna MAK v Polju), na treh lokacijah (OŠ Vodice, OŠ Utik in trgovina na Skaručni) pa servisni stebrički ponujajo tudi možnost polnjenja električnih koles. Dodatno se je zunaj projekta uredilo tudi kolesarsko postajališče pri studencu na Dobruši. V sklopu projekta LAS je Občina Vodice naročila tudi šest trekning električnih koles, ki bodo namenjena uporabi zaposlenim v javnih ustanovah (OŠ Vodice, Vrtec Škratek Svit, JP Komunala Vodice, d. o. o., Občina Vodice).

Namen projekta E-nostavno na kolo je spodbujanje kolesarstva preko oblikovanja ustrezne infrastrukture

in turistične ponudbe za kolesarje. Z investicijami v podporno infrastrukturo in opremo se oblikujejo kolesarjem prijazna postajališča na že vzpostavljenih kolesarskih poteh. Preko usposabljanj, dogodkov in promocijskih gradiv pa se bo spodbujalo kolesarstvo kot oblika trajnostne mobilnosti in poslovnih priložnosti. Na podlagi povezovanja z drugimi LAS-i, izmenjave znanj ter ogleda dobrih praks se bo oblikoval predlog standardizacije kolesarju prijaznega ponudnika ter priročnik za spodbujanje turističnih/gostinskih ponudnikov, da postanejo kolesarjem prijazni ponudniki. Poseben poudarek operacije bo tudi na promociji in vključevanju ranljivih ciljnih skupin. Projekt je sofinanciran s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje. Občini Vodice so bila na

podlagi odločbe Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja v projektu odobrena sredstva sofinanciranja v višini 26.885,50 evra.

8. Velika nagrada Občine Vodice

🚴 KOLESARSKO DRUŠTVO ROG

Na 21. Veliki nagradi Občine Vodice se je 21. septembra zbralo čez 200 mladih tekmovalcev in tekmovalk, amaterjev ter lepo število mladih nadobudnih kolesarjev in kolesark starih od dveh do pet let. Tekmovalci so prišli iz več držav: Avstrije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Pomerili so se na dveh amaterskih dirkah, ki pa so štejele za več starostnih kategorij. Absolutno je pri starejših amaterjih zmagal Andrej Žavbi, pri mlajših pa Leon Šarc.

Prvak Občine Vodice je postal Robert Levstik, pri ženskah pa je prvakinja občine postala Joži Nastran Brank. V tekmovalnih kategorijah najboljših slovenskih in tujih kolesarjev sta v kategoriji U13 zmagala Avstrijca Christoph Rainer pri fantih in Sophie Walcher pri dekletih. V kategoriji U15 je pri dečkih slavil Jan Lešnik in pri deklicah domačinka **Hana Kranjec Žagar**. V kategoriji U14 je zmagal Erazem Valjavec in pri deklicah U14 Jatra Žvan. Pri mlajših mladinkah je bila najboljša Klara Čemažar.

Med glavnima tekmama so se na promocijsko 500-metrsko vožnjo podali najmlajši kolesarji iz Utika, Kosez in okoliških krajev. V prelepem sončnem vremenu se jih je zbralo okrog 30.

Eni so bili na poganjavčku, nekateri na mini specialkah, vsi pa so na koncu prejeli zaslužene nagrade. Zahvaljujemo se Občini Vodice za izdatno pomoč pri organizaciji te enkratne

kolesarske prireditve. Prav tako gre zahvala vsem stalnim pokroviteljem mladinske ekipe KD Rog: Mestu Ljubljana, Zavarovalnici AS, vozilom Peugeot in Avtotehni Vis ter številnim donatorjem nagrad za to tekmo: Orodjarstvo Zupan, Kibuba, 4MK, Berk.

Nogometni turnir za pokal Občine Vodice 2019

✎ JURE ČERNIVEC

Športno društvo Repnje-Dobruša je v nedeljo, 29. septembra, organiziralo nogometni turnir za pokal Občine Vodice.

Turnir je potekal na igrišču pri Športnem centru Klub Kubu v Vodica. Na turnir se je prijavilo osem ekip, ki so bile razvrščene v dve skupine po štiri. V polfinale sta se uvrstili najboljši dve ekipi iz vsake skupine. Končne zmage so se veselili igralci ekipe MSP Šefik Mujagic, s. p., ki so v finalu s 5 : 1 premagali ekipo PANNA. V tekmi za tretje mesto (streljali so se kazenski strelji) pa je bila ekipa Sandžak po 12 serijah strelav boljša od ekipe Kavarna Cappuccino.

Med vratnicami je kraljeval igralec ekipe MSP Šefik Mujagic, s. p., Nedim Omerović, ki nas je poleg odličnih obramb, razveseljeval tudi z odličnim pregledom nad igro. Nagrado za najboljšega strelca turnirja je prejel Ermin Avdibašić iz ekipe MSP Šefik Mujagic, s. p., ki je na celotnem turnirju dosegel 12 golov. Za najkoristnejšega igralca turnirja pa je bil

razglašen igralec ekipe PANNA Samo Kokalj, ki je poleg 8 zadetkov razveseljeval tudi z odličnimi preigravanji in pregledom nad igro.

Več informacij o končnem razpletu turnirja najdete na spletni strani turnirja.

KONČNI REZULTATI:

1. mesto: MSP Šefik Mujagic, s. p.
2. mesto: PANNA
3. mesto: Sandžak

4. mesto: Kavarna Cappuccino
.....

Več o turnirju z galerijo slik si lahko ogledate tudi na internet strani: <http://www.nogomet.repnje.si/> Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujemo vsem sponzorjem, ki so omogočili izpeljavo turnirja na taki ravni. Še prav posebej pa se zahvaljujemo Klubu Kubu, ki nam je odstopil igrišče za izvedbo turnirja.

Planet Zemlja

✎ IRENA,
PLANET ZEMLJA

Te dni smo v Društvu Planet Zemlja prejeli novo prijavo Osnovne šole Vodice, ki že vrsto let zapored sodeluje pri natečaju Planetu Zemlja prijazna šola. Gre za natečaj, kjer društvo šolam in vrtcem ponuja vrsto projektov, skozi katere otro-

ci, mentorji, zaposleni v zavodih in starši pridobivajo nova znanja s področja odnosa do okolja.

Projekti so zasnovani zelo poljudno, zabavno in prilagojeni starosti otrok in drugih, ki jih izvajajo. Ti namreč niso namenjeni zgolj otrokom, ampak so zasnovani tako, da lahko pri večini otroci vanje vključijo tudi starše, za-

vod pa se odloči, kdo od zaposlenih, poleg mentorjev, bo izvajal projekte. Ob koncu preteklega šolskega leta smo z željo po še boljši vključenosti projektov v zavode v Knjižnici Vodice izvedli delavnico predstavitve natečaja Planetu Zemlja prijazna šola/vrtec. Na delavnici, ki je potekala v sproščenem vzdušju in kreativno, je vodstvo Društva Planet Zemlja udeleženkam predstavilo novosti natečaja za šolsko leto 2019/20. S temi želimo še bolj kot doslej slediti ciljem okolju prijaznega delovanja in tako nuditi dober zgled sodelujočim zavodom in njihovim varovancem, zaposlenim in staršem. Mnenja udeleženk so odražala ozaveščenost sodelujočih mentoric, ki s svojo požrtvovalnostjo, odgovornostjo in vestnostjo vodijo mlade skozi

program dela, v katerega vse pogostejše vključujejo tudi vsebine natečaja. V društvu se veselimo sleherne prijave, prijava naše šole pa nam pomeni nekaj posebnega. Če se nam bo na svetovni dan okolja, ko podelimo nazive in priznanja sodelujočim šolam, pridružila tudi na slovesni podelitvi, bo to dvojno doživetje, saj se na dogodku, ki smo ga poimenovali Eko bazar, že tradicionalno predstavlja tudi naša matična občina Vodice.

Vandalizem na območju šole

JURE GRILC,
RAVNATELJ OŠ VODICE
BRANKA LAH

Ko trezen človek pogleda hiški, ki smo jih pred leti postavili za učence podaljšanega bivanja, ne ve, ali bi se zjokal ali bi se razhudil. Hiški hišnika pred začetkom šolskega leta temeljito uredita.

Spomladi letošnjega leta so bila temeljito obnovljena tla obeh hišk, klopi in mizi, hiški sta bili v celoti prebarvani. Urejena je bila tudi okolica hišk, saj je bila na novo položena travna ruša. Hiški sta vsako jutro počiščeni, saj hišnika pobereta veliko število plastenk, pločevink in steklenic, škatel od pic, druge PVC embalaže ter raznoraznih ogorkov. Skrbi zlasti to, da se mladina na področju vzgojno-izobraževalnih ustanov v nočnem času, ob koncih tedna, oka-

ja in opija. Posledica omenjenega stanja pa so napisi na stenah hišk in poškodbe na mizah in klopih ter nesnaga v okolici. Ne znam si odgovoriti na vprašanje, kaj mlade pripelje do tega, da odpadke zažigajo sredi mize. Požar bi lahko zajel celo hiško, se razširil na linijo zabojsnikov, ki jih ima sosednji vrtec za panelno ograjo, ki je od hišk oddaljena slab meter. Zaradi nepremišljenih dejanj lahko pride do velike materialne škode. Kaj storiti? Je rešitev v poostrenem nadzoru organov pregona? Morda? Zanimivo je, da osnovnošolci upoštevajo naše interne dogovore in šolska pravila, kako leto potem, ko zapustijo osnovno šolo, pa se razmišljanje peščice popolnoma spremeni. Zakaj kar naenkrat razmišljajo popolnoma drugače? Zakaj uničujejo svojo lastnino, saj so namreč občani Vodice, občina je

ustanovitelj zavoda in tudi eden od financerjev? Ali so starši tu popolnoma nemočni? Ali sploh vedo, kaj se z njihovimi otroki dogaja v poznih nočnih urah ob koncih tedna? Ali mladi s temi dejanji odgovorne opozarjajo, da v svojem kraju pogrešajo mladinski center? Bi jih neki primeren prostor, kjer bi se lahko družili, odvrnil od neprimernih dejanj, ki jih počno? Človeku se porodijo številna vprašanja, ki pa bi morala odgovore dobiti čim prej, da ne bo prepozno. Še zelo sveži so spomini mladinskega vandalizma v Logatcu, kjer jim je vse skupaj ušlo izpod nadzora.

UPOR VEČJEGA ŠTEVILA LJUDI PROTI OBSTOJEČI OBLASTI	PRIPOVED BRANKE JURCA	NEMŠKI FILOZOF (HANS)	KENZO TANGE	NEKDANJA AMERIŠKA BOKSARKA (LAILA)	SLIKAR VIDMAR	BREZ-ČUTNOST, RAVNODUŠNOST	PADEC NA SPOLZKI PODLAGI, ZDRK	JAPONSKI FIZIK (LEO)	ROMAN KONČAR	RUDNINA KUBIČNI ŽELEZOV SULFID, ŽELEZOV KRŠEC	AMERIŠKI LITERAT (EDGAR ALLAN)	NAŠA SOSEDA	ŽLAHTNA KOVINA BELE BARVE (Rh)	NEKDANJI JAPONSKI DRŽAVNIK (HAJATO)	RIMSKI STENOGRAFI (TIRON)
KDOR VULKANIZIRA										NEKDANJI MONGOLSKI VLADAR V BAGDADU					
SKUPINA OTOKOV V ATLANTSKEM OCEANU															
KITAJSKA IN JAPONSKA UTEŽNA MERA			INDIJSKI BOG GROMA VOJAŠKI OBRAMBNI NASIP						LIDER PRAOČE BOGOV V GRŠKI MITOLOGJI						
NAŠ SKLADATELJ (FRANCE)				ZAKLJUČNI DEL SKOKA							BENEŠKO KOPALIŠČE SLAP PRI IZVIRU SAVINJE				
JURE IVANUŠIČ		MESTO V NEMČIJI EKSPERT ZA DANTOLOGIJO					GR. OTOK, IKARIJA OKRASNI GOTSKI STOLPIČ								AVTOR: GREGA RIHTAR
NASELJE JUŽNO OD VELIKIH LAŠČ					EMIL FILIPIČIČ JUNAK ALPHONSA DAUETA			RIMSKI PESNIK ANGLEŠKI SLIKAR (JOHN)					PREVAJALKA SKUŠEK	OBJEKTI, KI DAJE SLIKO BREZ SFERNIH ABERACIJ	PREBIVALEC ŠKOFJE LOKE
SLOVESNE BESEDE, IZREČENE OB NAPIVANJU NAJVEČJI POLOTOK NA SVETU										NOSNI GLAS PREDPEČJE, ISTJE					
18. ČRKA ARABSKE ABECEDE			RAČJAK VZDEVEK GRŠKEGA LADJARJA ONASSISA										LENNONOVA VDOVA (YOKO) SL. PISAT. (LELA B.)		
VELIKO REŠETO Z REDKO MREŽO				MAJHEN LESEN PLUG					KDOR SANJARI AGAVI PODOBNA RASTLINA						
IZRAELSKI DROBIŽ						FR. STRELEC (JEAN-PIERRE) HRV. POLITIČAR (IVICA)					ČISTINA				
DENARNA ENOTA V VENEZUELI							SMUČARKA CURTONI							TOMISLAV NERALIČ SPROŽILO, SPROŽILEC (ŽARGON.)	
IGRALEC BAN			AZIJSKA DRŽAVA					ITALIJAN. PISATELJ (UGO) NASILEN VSTOP							NOVINARKA ZEJ
JAGODIČJE											NAŠA POSLANKA (EVA) PRIMES DERIVATOV				
ANDREJ DEKLEVA		DENAR NA HRVAŠKEM JUŽNO-AMERIŠKA KUKAVICA					DARJA ALAUF NEKDANJI ATLET BOLDON			DUŠA (LATINSKO) KRAJ PRI KOČEVJU					
DANSKI JEZIKOSLOVEC (RASMUS KRISTIAN) SOGLASNIK, TVORJEN OB ZOBH S PRIPORO ALI Z ZAPORO					RT BLIZU VALENCIE				OSKAR DEV NASELJE V OBČINI MORAVSKE TOPLICE				STRUPENA KAČA DEL DORSKEGA ARHITRAVA		
MUSLIMANI, KI PRIZNAVAJO TUDI SUNE						SVETA TROJICA V KRŠČAN. PRIPADNIK ANARTOV									
REKA V SIBIRIJI, LEVI PRITOK IRTIŠA				LJUDSTVO V LAOSU PORTUGAL. DRAMATIČAR VICENTE				GIBANJE ZRAKA DORASEL MLAD MOŠKI						POSODA ZA PEPEL UMRLEGA, URNA	ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI
ENAKA ŠUMNIKA		DEL NJIVE, LEHA MESTO V BELGIJI, AAT					NAŠA SLIKARKA (VIDA) DRŽAVNIK CETUNG							ŽELJKO OBRADOVIČ TIBETANSKO GOVEDO	
REKA V KONGU					GLAVNO MESTO JORDANIJE					VALJAST PREDMET Z NAVOJI ANTON NANUT					
NESTRPNOST											SRBSKA PISATELJICA RIBNIKAR				
NEKDANJI NEMŠKI NOGOMET. VRATAR (OLIVER)				STOTI DEL NEKDANJEGA TOLARJA							AFRIŠKA JEZIKOVNA IN PLEMENSKA SKUPINA				

SMUČARSKI SEJEM

OŠ VODICE

23. & 24. NOVEMBER

OD 9. DO 17. URE

KOMISIJSKA PRODAJA OPREME, SVETOVANJE PRI NAKUPU,
NASTAVITEV VEZI, PREDSTAVITEV TEČAJEV 2019/2020

*Bolečino lahko skriješ,
tudi solzo zatajiš,
a praznine, ki ostaja,
nikoli ne nadomestiš.*

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je premalu zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat, stric in tast

IVAN LUŽAR
iz Vodice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki ste ga skupaj z nami pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku Francu Mervarju za lepo opravljen obred, DU Vodice za besede slovesa, Pogrebniku iz Dvorij, pevkam in pevcem DU Vodice in sosedi Mariji Jerinc za vso podporo in molitve. Hvala tudi pritrkovalcem in vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega.

Žaljuči vsi njegovi

Med knjigami

 KARMEN JANČAR

Med brskanjem po knjigah ali v pogovorih z našimi obiskovalci velikokrat naletim na marsikatero zanimivo osebnost, povezano z Vodiciami.

V letih med 1850 in 1852 je v Vodicih kot kaplan deloval Mihael Peternel. Bil je vedoželjen samouk, naravoslovec in polihistor. Občasno je v kaplaniji poučeval tudi otroke iz Vodice in okolice, saj je v tem času opravil strokovni izpit za naravoslovne predmete na nižjih realkah. V Vodicih je izdelal lasten telegraf in se povezal s kolegom v Zalogah. Ker se je oblastem zdelo njegovo početje nevarno, so mu namestitev povezave prepovedali. Zaradi svojega širokega znanja je iz Vodice odšel v Ljubljano, kjer je bil imenovan za prvega

ravnatelja na novo ustanovljeni trirazredni ljubljanski realki, ki je delovala na področju tehniške usmeritve. Tam je deloval tudi kot profesor in do leta 1874 poučeval naravoslovje, fiziko, kemijo, slovenski jezik, geografijo in zgodovino. Vsa leta si je, tako kot njegov sodobnik, v Repnjah rojeni Valentin Zarnik, prizadeval, da bi se slovenski jezik uveljavil v šolah. Več o Valentinu Zarniku lahko preberete v novi številki revije Ljubljana med nostalgijo in sanjami, ki jo izdaja Mestna knjižnica Ljubljana.

Premalo se zavedamo, da slovenski jezik ni tako samoumeven, kot vse prepogosto mislimo. Naši predniki so se morali močno truditi, da smo ohranili svoj jezik in s tem svojo posebnost kot narod. Ne zavržimo truda naših

prednamcev in še naprej negujmo naš lep jezik. Veliko lahko naredimo že z obiskom knjižnice in branjem knjig v slovenskem jeziku.

Vendar, saj veste, da iz majhnega zraste veliko. Tudi naše najmlajše moramo seznaniti s knjigami, kajti bralce vzgajamo od rojstva. Pomagamo si s pripovedovanjem ali igranjem pravljic. Zato vse otroke vabimo na ure pravljic, ki vsako sredo ob 18. uri potekajo v Knjižnici Vodice.

Še posebej lepo pa ste vsi otroci vabljeni v sredo, 11. decembra 2019, ob 10.00 na predstavo Jelenček Rudolf praznuje božič, ki jo Mestna knjižnica Ljubljana organizira v dvorani Kulturnega doma Vodice. Zaigralo nam bo Družinsko gledališče Kolenc.

Vabljeni!

mestna
knjižnica
ljubljana

KNJIŽNE NOVOSTI

Leposlovje za odrasle

Roy, Arundhati: **Ministrstvo za najvišjo srečo** (družbeni roman)

Young, Samantha: **Pesem vetra** (ljubezenski roman)

Silver, Josie: **Nekega decembrskega dne**: božična ljubezenska zgodba (ljubezenski roman)

Ohlsson, Kristina: **Zakopane laži** (kriminalni roman)

Williams, John Edward: **Avgust** (biografsko-zgodovinski roman)

Fornezzi, Tone: **Jaz sem pa en Franc Košir** (humor)

Strokovno gradivo za odrasle

Bončina, Tina: **Izgorelost**: si upate živeti drugače?: (prepoznajte in spremenite življenjske vzorce, ki vas uničujejo) (psihologija)

Kuhar, Melita: **Iskreno o partnerstvu** (psihologija)

Miklavčič, Milena: **Ogenj, rit in kače niso za igrače**. Moške zgodbe. 3. del (etnologija, spolnost)

Vezovišek, Ana: **Adijo, finančni stres**: mirna pot skozi obdobja finančne starosti (finance)

Klinar, Klemen: **Kako se pri vas reče?** Hišna imena v naseljih Bukovica pri Vodica, Koseze, Polje pri Vodica, Povodje, Selo pri Vodica, Skaručna, Šinkov Turn, Utik, Vesca in Vojsko (onomastika)

Leposlovje za otroke in mladino

Tristo zajcev: najlepše slovenske ljudske pravljice iz zapuščine Milka Matičetovega (zbirke pravljic)

Nair, Anita: **Čarobni indijski miti** (zbirke pravljic)

Riley, Andy: **Edvin Gizdalin in zlobni cesar** (fantastika)

Jolly, Jane: **Mož s kratkimi lasmi** (slikanice)

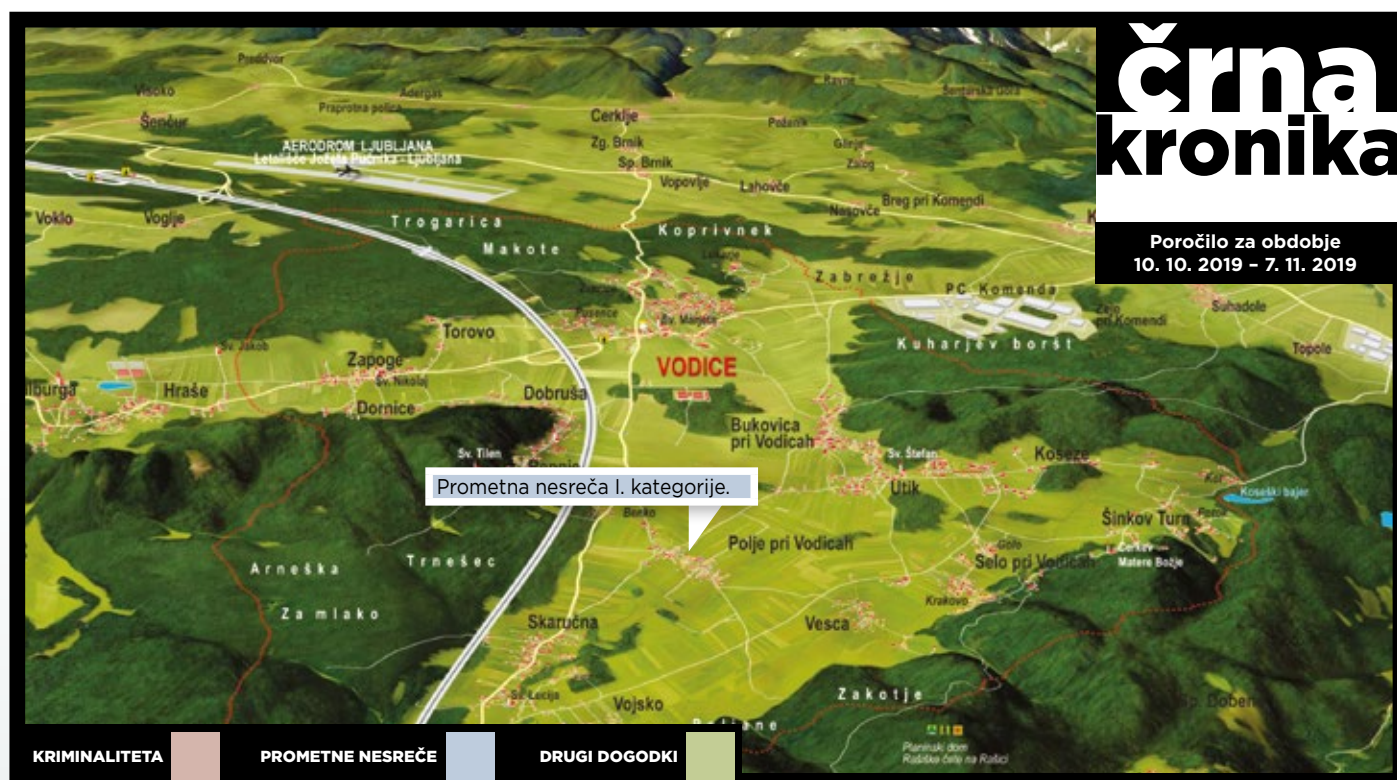
Strokovno gradivo za otroke in mladino

Osredkar, Greta: **12 korakov za okolje**: za velike spremembe z malimi dejanji (ekologija)

Paul, Miranda: **Devet mesecev**: preden se otrok rodi (spolna vzgoja)

OBČINA VODICE

PDV

SV. MIKLAVŽ

bo s svojim spremstvom
obiskal otroke

**v nedeljo, 1. decembra 2019,
ob 14. uri.**

Vabljeni na Kopitarjev trg
v Vodica!

V primeru slabega vremena se bo prireditev izvedla v dvorani Kulturnega doma Vodice.

Dodatne informacije na telefonski številki 030-933-276
(Neža Pirc, Prosvetno društvo Vodice).

VSE ZA VRT IN POLJE

UGODNA PONUDBA

FLAMMAT
48 BRICHETE • KOČKE ZA PODŽIG
СУХ СПИРТ ЗА РАЗПАЛВАНЕ
KOHLENANZÜNDER
GRILL ES KANDALLÓ ALÁGYÚJTÓ

**KOČKE ZA
PRIŽIGANJE**
0,55€

POMARANČNI ŠTRUKLJI, 1kg
10,80€

ZIMSKO ČISTILO
3 litri
3,36€

KMETIJSKA ZADRUGA MEDVODE

PRODAJALNA VODICE
Kamniška cesta 8
TEL: 01/8324-011
GSM: 031/810-385
trg-vodice@kzmedvode.si

Odpiralni čas:
od ponedeljka do petka
od 7:30 do 19:00 ure
ob sobotah
od 7:30 do 12:00 ure

UGODEN NAKUP
Ponudba velja od 22. novembra do
15. decembra (oz. do razprodaje zalog).

UTRINKI
MESECA

